УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 35 Edmonton, Alberta, Tuesday, August 27, 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок, 27. серпня, 1940. Число 35. Рік XIII.

Відбито Напад на Лондон. -- Британці Бомбардують Берлін

По кількох днях передишки і лихої погоди Німці поновили масові воздушні напади на Англію.

Сотки німецьких літаків гуділи над полудневою Англією в суботу і перед ніччю Британці мали зістрілених 13 ворожих бомбовників і боєвих літаків. Однак не скорше як Німці заподіяли поважну шкоду в майні.

Кілька бомб впало на передмістях Лондону, однак не зробили шкоди.

Британська команда урядово подала, що "поважна шкода" була заподіяна на летовищі британської воздушної фльоти в Менстон коло Ремсгейт. Сам Ремсгейт був "діймаючо збомбардований" в чотирьох великих нападах.

Гарматню пальбу і експльозії бомб було чути в Лондоні пополудні від сторони Темзи. Проти німецьких літаків в масових формаціях вилетіли англійські літаки і прогнали їх заки вони зблизилися до оборонної лінії за містом. Уряд подав, що серед ночі впало кілька бомб на передмісті Лондону, всі на отвертім полі.

Міжтим британські і німецькі далекобойні гармати перестрілювалися через Англійський канал. Британська артилерія сильно острілювала німецькі батерії на французькім березі, а німецькі пушки стріляли на Довер. Ширина моря виносить там 22 милі. Рівночасно над Каналом відбувалися бої між літаками. Англійська артилерія поцілила склад німецької муніції і наступив ряд сильних експльозій.

У неділю в день і в ночі велися воздушні бої з великою силою над Англією, над Німеччиною й окупованими країнами.

Ескадри британських літаків понесли війну до Берліна, бом бардуючи по півночі фабрики зброї й амуніції в німецькій столиці. Населення Берліну провело три години під землею. Сотки протилетунських гармат ревіли через кілька годин.

Німецький урядовий комунікат признається до незначної шкоди, однак британські летуни оповідають, що бомби спричинили багато експльозій. Повітряне міністерство в Лондоні подало, що напад був вимірений проти великих муніційних фабрик. Рейд був виконаний також на важні обекти в північно-західній Німеччині і на Рурщину з її важкою індустрією.

В неділю Німці виконали чи не найбільший дотепер нічний напад на Англію. Ворожі літаки заатакували промислову середущу Англію. Лондон признає, що був то найлютіший напад у війні і додає, що були трохи ушкоджені два індустріяльні заведення. Більше потерпіли мешкальні доми. В іншому місці згинуло 50 цивільних осіб.

Німецькі втрати за суботу й неділю виносять 87 літаків, британські 13.

Британський комунікат підра ховує, що відколи почалася війна, Німці стратили над Англією 1,190 своїх літаків, з того 1,116 від дня 18. червня.

Британський міністр морської плавби Роналд Крос оповістив, що Англія стратила від початку війни кораблів поємности 1,900,000 тон, однак за той час прибуло 2,000,000 тон свіжих кораблів.

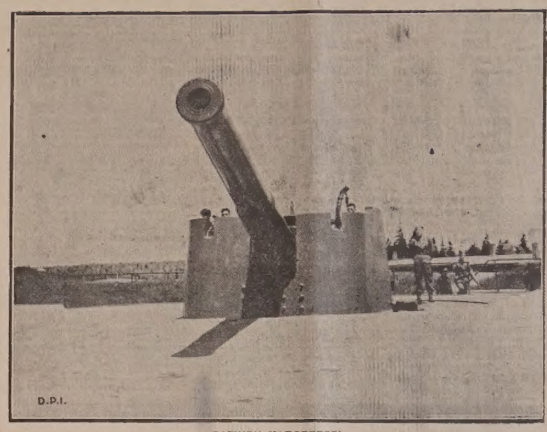

ЗАВЖДИ НАПОГОТОВІ

Канадійські прибережні батерії оборони, що розсипані на всіх важних пунктах обох канадійських побереж, завжди готові зустріти ворога. На образку представлена важка гармата, що стоїть при вході одного східньо-канадійської пристані.

Canadian Official Photograph from Director of Public Information.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

8,000,000 ЗАРЕЄСТРУВАЛОСЯ В ДОМІНІЇ

Національна реєстрація людського матеріялу в Канаді скінчилася в приписанім речинці, за виїмком ізольованих випадків. Департамент національних воєнних чинитьб в Оттаві подав, що зареєструвалося округло 8,000,000 мужчин і жінок вище 16 літ життя.

З покінченням реґістрації в цілій Канаді пічнеться інтензивна акція поліції, яка буде вишукувати людей, що ухилилися від реєстрації і тим самим не мають реєстраційних цертифікатів, та провірить чи особи, які мають цертифікати, дістали їх в приписаний спосіб.

Хто має реєстраційну картку а не реєструвався, підлягає карі трилітньої вязниці найвище, без заміни на грошеву кару.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ПОСІЩЕННЯ ІХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВА КИР ВАСИЛЯ

Дня 25 серпня, в неділю (Празник) Іх Преосвященство посвятили церкву Преображення у Форт Вилямі і головний її престіл, відправили Архиєрейську Службу Божу й виголосили проповідь.

Пополудні відвідали церкву в Вест Форті, Онт.

Дня 28. серпня, в день Успення Матери Божої, Іх Преосвященство відвідають церкву в Елма (Янів), Ман., відправлять Архиєрейську Службу Божу та уділять нижчі свячення богословові А. Хорунжому.

В неділю, 8 вересня, Архиєрейська Служба Божа в Роблін, Ман., пополудні архиєрейська візитація в Шортдейл, Ман.

У неділю, 15. вересня, Архиєрейська Служба Божа і посвячення головного престола в Гилберт Плейнс, Ман.

Епископська Канцелярія.

Троцького Замордовано

АТЕНТАТЧИК-АГЕНТ МОСКОВСЬКОЇ ЧЕРЕЗВИЧАЙКИ.

Лев Троцький, лідер большевицької революції в Росії, головний вожд червоної армії в добі горожанської війни, а від 1929 р., прогнаний Сталіном з Росії, згинув в Мексику в наслідок атентату на нього.

Атентат виконав "приятель і поклонник" Троцького, 34-літній американець комуніст — Френк Джексон.

Джексон був довіреною особою у Троцького. В Мексику він осів від пів року, подав себе за журналіста і був познайомлений з Троцьким через Сильвію Агелову, яка скоріше прибула до Мексика і зчаста бувала в домі Троцьких. Виявилося, що Джексон находився постійно в товаристві Агелової в Ню Йорку і вона промостила йому шлях до дому Троцьких.

У вівторок, 20. серпня, Троцький сидів в своїй бібліотеці, працюючи над автобіографією. В інших кімнатах дому була жінка Троцького, внук, три уоружені сторожі і особистий секретар Генсон.

Пізно пополудні донісся з робітні крик Троцького. Сторожі і секретар вбігли до бібліотеки й побачили Троцького в крові на підлозі. Над ним стояв атентатчик з револьвером у руці і рейнковтом на руці.

Револьвера замаховець не вжив. Він заатакував Троцького сокирою. В секретній кешені рейнковта був новий 10-цалевий кинжал.

Найстарший сторож Робинс і секретар Генсон кинулися на атентатчика. Він не стріляв. Після довшої борні Джексона кинули до землі і звязали, при чім побили небезпечно йому голову. Троцький скричав: "Нехай жиє, не вбивайте", і стратив притомність.

Атентатчик хотів тихо вбити Троцького сокирою або кинжалом а револьвером промостити собі втечу. Він одинокий з посторонніх людей мав вільний вхід до віллі Троцького, сторожа на брамі не обшукувала його за зброєю. Дім Троцького був малою фортецею. Довкола був окружений кільканацять стіп високим муром, брама була з заліза, сторожа мала три скорострілі.

(Докінчення зі стор. 4)

Можливість зайняття Ґренляндії Зл. Державами

Президент Розвелт обговорював подробиці спільного канадійсько-американського по розуміння про оборону. Порозуміння, як кажуть, обіймає плян зайняття Ґренляндії, що опинилася поза опікою Данії після її заняття німецькими військами. Таксамо є можливість зайняття французьких островів Ст. Пер і Мікельон.

Наразі не грозить Греції нічого

У грецько-італійський конфлікт вмішалася Німеччина й виходить на таке, що Італія не буде наразі натискати на відступлення їй певних територій. Сталося це мабуть наслідком того, що виходить, що як Совєти так і Туреччина приобіцяли Греції допомогу, якщо мало би прийти до територіяльних змін на Балкані коштом Греції. Італійські газети перестали нагло кампанію проти Греції, що розгорілась на великі розміри.

ВИСОКОПОВАЖАНИМ ЧИТАЧУ!

Через літні місяці ми Вас багато не турбували з вирівнянням Вашої передплати.

Одначе тепер Вам легше вирівняти свою належитість і ми певні, що **Ви зумієте оцінити ту прислугу,** що її зробило для Вас видавництво, посилаючи Вам часопис на кредит тоді, коли Ви не могли заплатити. **Ми певні також, що Ви радо відплачитесь видавництву за те,** присилаючи свою належитість при найближчій нагоді.

Адміністрація.

Спільна Оборона Канади і Злучених Держав

Після історичної конференції між президентом Розвелтом і премієром Мекензі Кінгом в Огденсбурґу 18. серпня, оповіщено, що Канада і Злучені Держави заключили договір в справі оборони північно-американського континенту.

У спільнім комунікаті сказано, що буде створена перманентна спільна рада оборони, яка негайно приступить до проблем оборони на морі, суші і в повітрі. Для тої справи будуть скоординовані людські і матеріяльні ресурси обох держав.

Кінг і Розвелт обговорювали справи оборони, в які включено Нову Фунляндію, Ісляндію і Західні Інді. На тих островах повстануть воєнні бази, під які будуть винаймлені для Злучених Держав терени на протяг 99 літ.

Британський премієр Чорчил заявив, що Велика Британія охочо пристане на будову американських оборонних баз, "а міністр заграничних справ Галифакс назвав Нову Фунляндію, Західні Інді і Атлянтійські Острови під ті бази. Однак британська суверенність на тих островах буде збережена.

Рівночасно в Вашинґтоні запропоновано, щоб спільна американсько канадійська рада оборони, якої склад вже проголошено, приступила негайно до обговорення пляну будови гостинця через Канаду до Аляски, коштом $25,000,000.

Канада обмінялася з Америкою морськими і військовими атташе.

Мало хто здає собі справу з ваги такої умови обох держав, однак наслідки її будуть видні в історії британських народів на століття.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ЗВЕ ТРОЦЬКОГО ЗРАДНИКОМ

Совєтська преса, подаючи свому населенню першу вістку про смерть Троцького в Мексику, називає її "ганебним кінцем замордованого зрадника й інтернаціонального шпигуна".

Орґан комуністичної партії "Правда" в Москві закидає Троцькому, що він саботував червону армію в часах горожанської війни, плянував замордувати Леніна і Сталіна в 1918 р., орґанізував морд Кірова і підготовляв вбивство большевицького письменника Максима Горкого, служив в тайній поліції Британії, Франції, Німеччини і Японії.

(З того показується, за що Сталін був би судив Троцького, якби дістав його в свої руки. До цього варт додати, що Троцький оскаржував Сталіна, що то він, Сталін, отруїв Леніна. Один ліпший від другого).

Англійські налети на німецькі війська у Франції

Британські летуни постійно атакують німецькі воєнні сили, що, як подають воєнні звідомлення, нагромаджені здовж французького побережжя над Англійським Каналом. Це ті сили, що мали б перші ввійти на англійську землю, коли б Німці рішилися здобувати Англію. Кажуть, що через ті британські налети цілий Англійський Канал покритий хмарами диму. У повітрі повно британських і німецьких літаків, що зводять з собою шалену боротьбу на життя і смерть. Британці хочуть тими своїми налетами поннищити в першу чергу німецькі кораблі, що є у французьких пристанях, а призначені на перевіз німецьких частин через Канал вразі властивого наступу на Англію. При тому Британці нищать ще й німецькі водні літаки, призначені для перевозу війська.

ФРАНЦУСЬКІ АФРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ — НІМЦЯМ

Ґен. Шарль Де Ґоль, лідер Французів, які бояться по стороні Англії, заявив через радіо в Лондоні, що 800 французьких літаків з північної Африки і Марока перелетять до Франції на приказ уряду Петена і будуть передані Німцям.

ВІЙНА ДОВГА І ЗАВЗЯТА

Промовляючи на канадійській національній виставі в Торонто, міністр оборони Ралстон сказав, що ця війна є нападом скорше на мозки ніж тіла людей. І додав, що "можливо перед нами стоїть довга і завзята війна".

Галицькі Вязниці Виповнені Українцями

З Букарешту подають:

У Львові відбуваються по 2,000 переслухань на добу, завсіди вночі. Тих, що переселюють, не переслухують зовсім, тільки безпосередньо запльомбованими вагонами вивозять. Всі тюрми в краю заповнені. Ані рідня, ані ніхто другий, не має жадного звязку з арештованими. Про те, чи дана людина розстрілена, засуджена на тюрму, чи засланя, може довідатися лиш рідня, на основі усталеного в таких випадках до неї відношення московських властей. Коли арештованого розстріляють, його рідню висилають поза межі України на неозначений час. Коли ж арештованого засуджують на важку тюрму чи на заслання на Сибір — рідню висилають на означену кількість літ.

Ті, що їм вдалося вийти з тюрми, оповідають, що в келіях взагалі не ведуться ніякі розмови, ані не могли вони подати ані одного призвища співвязня, з якими місяцями були в одній келії. В останніх часах виарештовують більшу кількість студентів політехніки й учасників українського студентського зїзду у Львові, що відбувався перед упадком Польщі, на основі списків поданих також польською поліцією з так званої секції "У" — українські справи. Арештовано теж членів бувших українських спортових товариств: Сокола й Лугу. Колишня приналежність до "Просвіти" вже вистарчає, як мотив для арештування. Повідомляють зі Львова, що крім проф. Раковського арештовано вдруге українського теоретика права, оборонця в політичних процесах у часі польської окупації проф. Д. Володимира Старосольського, автора численних наукових праць.

Румунія віддала Добруджу Болгарії

Румунія погодилась відступити Болгарії полудневу Добруджу разом з Сілістрою, пристанню над Дунаєм. Також відступлено Болгарії чорноморську пристань. Бальчик бі ля Варни. Найбільшим ударом для Румунії є пристань Сілістра, бо через її втрату Румунія тратить контролю над Дунаєм. Відступлена територія має 7,726 кільометрів і 378,264 населення. Добруджу забрала Румунія від Болгарії в 1913 році, в т. зв. Балканській війні.

АНГЛІЯ ВІДСТУПАЄ АМЕРИЦІ БАЗИ

Англійський премієр Чорчил зробив президентові Рузвелтові безпосередну пропозицію, щоб Америка відступила Англії 50, чи більше, перестарілих контрторпедовців, а Англія за те відступить Америці воєнні бази на своїх посілостях у західній півкулі. Це залежатиме де собі Америка вибере. Вона може вибирати починаючи від Нової Фунляндії до Джемейки, включаючи Трінідад і Британську Ґвяяну.

РУМУНСЬКО-МАДЯРСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ ПЕРЕРВАНІ

Переговори між Угорщиною і Румунією за територіяльні концесії провалилися в суботу, 24. серпня.

Перервання переговорів наступило через те, що Румунія не хочуть віддати стільки Семигородну як хочуть Мадяри. Обі делеґації відїхали до своїх столиць.

Коли Німеччина і Італія не будуть посередничати, щоб довести до компромісу, дотеперішні їх заходи завести спокій у полуднево-східній Европі покажуться невдатними. В політичних кругах думають, що Совєти схочуть використати цю нагоду до нових потягнень на Балкані, тим більше, що може прийти до граничних інцидентів між Мадярами і Румунами.

Румунія покликала резервістів до армії. Назначено нового начальника штабу і його заступника. Мають наступити зміни в уряді, до якого ввійдуть пять міністрів з селянської партії Маню, який противиться якимнебудь уступкам для Мадярів. Зміну в команді армії пояснюють тим, що армія є проти відступлення семигородської території Мадярам.

Румунська команда пересуває підкріплення на мадярську границю і наново скріпляє армію здовж совєтської границі.

Мадярщина зі свого боку поробила "охоронні" заходи на румунській границі і зарядила мобілізацію резерв.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Москва арештує всіх, що дістають телеґрами зза границі

З Женеви у Швайцарії повідомляють, що там одержали певні відомости, що большевицька влада виарештовує всіх у Совєтському Союзі, що дістають телеґрами зза кордону.

Також подають, що Москва виарештувала всіх Жидів, що втікли з Галичини на схід. Їх вивозять до Біробіджан на Сибірі або в Архангельск і Мурманськ.

Небезпека африканської війни

Американські кореспонденти кажуть, що найнебезпечнішими спільниками Англії проти Італії в африканській війні є спека і спрага.

Щоб дійти з Лібії через Єгипет до Суезького каналу, італійська армія мусить перебути простір яких 400 миль, на якому нема води і де панує спека на 115 до 120 ступнів.

Щоб не впасти жертвою безвіддя, італійська армія мусить транспортувати з собою запаси води по відкритій пустині, де вони будуть весь час наражені на напади літаків і моторових англійських відділів.

Англійська армія в Африці складається в більшості з відділів, що вишколені роками в пустинях.

Будова фабрики цукру в Манітобі (Форт Ґері коло Вінніпегу), буде покінчена за два місяці і нічне роботу. Коштує 2 міліони долярів.

АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛІ СТЕРЕГТИМУТЬ КАНАДИ

Серед вашинґтонських політичних кол кружляють такі думки, що вже в короткому часі американські воєнні кораблі будуть стерегти канадійських берегів. Ці кола припускають, що до цього пдяну прийшло в часі останньої розмови між президентом Розвелтом і канадійським премієром Мекензі Кінгом. Коли б до цього справді прийшло, тоді не треба буде продавати Англії "перестарілих" контрторпедовців, бо Англія зискала б на тім у той спосіб, що відтягнула б на домашні води ті свої кораблі, що нині мусять стерегти канадійські береги й морські шляхи, що провадять до Канади. Водночас вашинґтонські політичні кола приймають небезпеку цього пляну; бо що буде, коли б німецька субмарина, або морський рейдер напали на американський воєнний корабель і звели з ним боротьбу?

18 міліонам жертв війни грозить голод

Бувший президент Герберт Гувер каже, що 18 міліонам жертв війни в Европі грозить голод в осени або під зиму.

Він має на гадці ті краї, які заняла Німеччина.

Гувер, як голова орґанізації "Юропіен Фуд Дистрибюшен Коммишен", робить заходи щоб Англія дозволила перевезти поживу для тих жертв війни, а з другого боку також щоб Німеччина запевнила що не буде забирати тих засобів поживи ані для німецького війська ні для німецького народу.

Вісти з Українських Земель

ЯК БОЛЬШЕВИКИ ВИВОЗИЛИ УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ З ГАЛИЧИНИ

Від довшого часу населення Східньої Галичини і Волині було стривожене прибуттям довгих товарових потягів на малі стації і приказом, щоб ріжні сільські громади доставили підводи. Про те, що вагони будуть вжиті до перевезення людей, вказували вистаючі з дахів комини й малі печі в декотрих вагонах. Надіялися загально набору молоді до війська або більших транспортів советських жовнірів.

Аж тут нагло в ночі з пятниці на суботу дня 8. березня заїхали до кілька сот східньогалицьких сіл відділи чекістів і міліції з приказом вивозити населення. Чекісти входили по 2 і 3 до хати, будили людей і казали їм ставати під стіну — переводили ревізії за оружжям, почім падав приказ убиратися і виїздити.

Були випадки, що знайшли оружжя, в одній хаті знайшли навіть скоростріл, але власника його не покарали, принайменше на місці. Сказали йому як всім іншим виїхати, з чого можна було вносити, що шукання зброї було тільки додатковою роботою чекістів.

Виняткiв не признавали. Разом з іншими виносили хорих на вози. Багатого селянина чи бідняка спіткала та сама недоля. З одного села вивезено половину людей, решта осталася. В одній місцевости позволили забрати трохи збіжжя і річей, в інших і на те не було згоди. Все майно осталося при господарстві. Міліціонери списували і ставили сторожу.

Позірно не було жадного пляну. Поволі стало показуватися, що большевики вивезли населення з сіл, в яких розпарцельовано панські маєтки. Вивозили так Поляків як у Українців.

Хто дивився на розпуку вивезених людей, той до кінця життя того не забуде. Ніч, 20-степенів морозу нижче зера, конвой чекістів, плач дітей, крик жінок і тупе одеревіння господарів.

Потяги мали по 55 вагонів. До кожного всадили по 30-40 людей. Таких потягів вирушило тої ночі зі Східньої Галичини — 50, другого дня з Волині стільки саме. Вже те саме становить 165,000 — 200,000 людей засуджених на виселення. Чотирма шляхами їхали транспорти: на Сарни, Здолбунів, Підволочиска і на Ґусятин. Транспорти, що їхали через Львів, були там перeладовувані на широкий залізничий шлях. Вже до тої стації доїхало багато неживих. Виділи, як чекісти з конвою викидали через вікна вагону тіла замерзлих дітей. Трохи молоді втекло. Але як батькові опустити діти і жінку, коли всі не потраплять укритися! Отже також батько родини оставав і їхав зі своїми.

Транспорти їхали серед страшних морозів по 2 до 3 тижні. Частина поїхала на Київ і до плянтації бавовни в Туркестані, інші до Архангельська на далекій півночі, до робіт у лісах. Про те довідалися знайомі по багатьох тижнях з карток, написаних від нещасних засланців.

По тих страшних днях наступила на умученій землі психоза вичікування на дальші удари. Люди вибігали кожного ранку на стації дивитися, чи нема нових потягів з коминками, жінки пекли спішно хліб і сушили на дорогу, аж большевицькі власти занепокоєні цим заборонили печення. Худобу селяни вибивали, бо ж оставити її чужим годі.

(З польської преси).

Примітка Редакції У. В. — Кріпацтво за часів царату можна уважати раєм у порівнанні з тим, що з нашим народом виробляють здичілі й озвірілі московські большевики. Американським ніграм в часах невільництва жилося також далеко лекше як нашим людям під большевиками. Вивезення до лісових робіт на півночі і на бавовняні плянтації в Туркестані це невільництво в повнім значінні слова. Це свідоцтво, що людське життя не представляє абсолютно ніякої вартости для большевиків, які горлають про "рівність і свободу працюючих".

Совети тренують польських офіцерів до війни з Німцями

В однім з останніх чисел "Мегезин Дайджест", який виходить у Торонті, появилася стаття п. з.: "Совет Стар овер Поленд", написана Н. Бассехесом, советським кореспондентом для "Манчестер Ґардіян", відомим з гострої критики Сталіна.

При кінці статті автор подає дотелер невідомий факт, а іменно, що большевики збирають всіх польських офіцерів і підстаршин, вивозять їх в глибину Росії до спеціяльних таборів, там поводяться з ними добре, але стараються з них зробити комуністів. Метою большевиків є приготування польської комуністичної армії, яка боролася б на польських землях проти Німців, а то в цілі відобрання польських земель Німцям і створення з них польської советської републики.

Бассехес кінчить статтю твердженням, що всі вістки з Росії підкреслюють одно, а іменно; що большевики готуються до війни з Німеччиною.

Великі німецькі втрати

Англійська преса подає, що від початку налетів на Англію, себто від початку англійсько-німецької війни, Німці втратили 1,035 літаків, з чого 959 від 18 червня, себто від того дня, коли зачали атакувати Англію масовими налетами.

МОЖЛИВІСТЬ МОНАРХІЇ У ФРАНЦІЇ

Свого часу почались ріжні догади, чому то Петен післав бувшого віце-премієра Шотана з надзвичайною місією до Бразилії. Тепер Лондон довідався, як кажуть, що ця місія є звязана з відновою монархії у Франції.

Ще перед упадком уряду Рейно було відоме, що маршал Петен, ще тоді амбасадор в Мадриді, увійшов у звязок з аґентами графа Парижа, претендента до французького трону, який тепер переживає у Бразилії. Звязаний з тими плянами є також ґенерал Максим Вейґан, прихильник руху під проводом полковника Де Ла Рока ("Вогненний Хрест"). Уже від років теперішний командант французьких збройних сил був переконаний, що Францію спасти може тільки монархія.

Подібні думки висловив Петен, ще в Мадриді. Висловлюючи це, він не дуже з цим і крився, бо Еспанці й так знали його погляди на цю справу. На свою сторону наклонили вони обидва також заступника премієра Лавала. Лавал погодився, щоб Шотан навязав особисті звязки з претендентом, або його аґентами в Ріо де Жанейро. Це роблено скоро, бо теперішний уряд не дуже певний своєї будуччини.

Тепер йде праця над тим, щоб наклонити Німців, щоб вони згодились на ідею віднови монархії у Франції. А це може статись тоді, кажуть, коли будучий король Франції погодиться на точки примиря поставлені Німцями й приняті урядом Петена.

У віднові монархії у Франції, кажуть, сильно зацікавлений італійський королівський дім. Віктор Емануїл є з графом Парижа посвоячений численними родинними вузлами.

Чехії й Словаччині загрожує звичайна анексія

Згідно з відомостями, які наспіли сюди цими днями, Чехія й Словаччина мають бути прилучені до Німеччини як звичайні провінції, позбавлені протекторату. Звідомлення вказують, що пронацістична чеська рrганізація, Влайка, веде аґітацію за усунення так званого автономічного чеського уряду та за повне прилучення Чехії й Моравії до Німеччини.

Інші звідомлення кажуть, що на останній розмові Рібентропа зі словацькими міністрами в Зальцбургу виринула німецька пропозиція, щоб у будуччині Словаччина приєдналася до Німеччини й прийняла митний союз із нею. Таку політику розпочинає німецький уряд тому, що зростаючі советські впливи на Балкані вказують на панславянську політику Росії. Це знову є не по нутрі націстам.

Затопили чотири італійські кораблі

Британські літаки заатакували на Середземнім Морі італійські военні кораблі і знищили дві субмарини, один торпедовець і один помічний корабель.

Заноситься на Італійсько-Грецьку Війну

Заноситься на те, що Італія може зачати нову війну, цим разом проти малої Греції.

Зачалося з граничної перепалки.

Потім невідома субмарина затопила грецький военний корабель Гелле, в порті острова Тінос (на Егейськім морі, недалеко Атен, столиці Греції). Серед Греків є підозріння, що це акт Італії.

Але за цим пішли другі атаки. "Невідомі" літаки атакували інші грецькі военні кораблі, кидаючи в них бомби. І знову є підозріння, що це були італійські літаки, отже.... відомі.

Боїться що це може спровокувати італійсько-грецьку війну, отже нову війну на Середземному морі.

Кажуть, що Італія хоче забрати від Греції великий острів Корфу, недалеко Албанії, а також інші острови, й пристань Солунь (Салонікі).

Притім Італія хоче взяти від Греції провінцію Тракію й віддати її Болгарії.

Англія загарантувала безпеку Греції перед вибухом війни в 1939 р. Тепер представник британського уряду в Атенах запевнив грецький уряд, що в разі італійського нападу британська фльота і літаки прийдуть на поміч Греції.

З високих італійських кол у Римі вийшла заява, що Італія пішле армію на Грецію, якщо Англія займе котрийнебудь грецький остров.

Цю зняву видав італійський уряд у звязку з чутками, що Англія може заняти острови Крету і Корфу.

В компетентних англійських кругах в Лондоні говорять, що Греція є рішена боронитися перед нападом Італії. Уряд зареквірував 25,000 тон газоліни для потреб армії і частину післав на албанську границю, де Італійці громадять війська. В ночі не дозволено кораблям пливати між островами.

ПРО ТЕПЕРІШНЕ ПОЛОЖЕННЯ В ПОЛЬЩІ

Кореспондент американської преси подає цікаві вістки про теперішне положення й життя Поляків у занятій Німцями Польщі, і про їхні взаємини з німецькою владою, такого змісту:

Адміністраційний апарат польського "Генерал-Ґубернаторства" діє справно. Нижчі уряди обсаджені Поляками. Місцева поліція зложена з Поляків. Поляки також є посадниками по менших містах; по судах розправи переводять польські судді, але тільки для Поляків, бо для Німців заведено суди окремі. Урядники на поштах і залізницях також Поляки.

Переїзджаючи околиці Кракова, він бачив Поляків у військових одностроях, як орали або поганяли запряжені до воза коні. Це польські военні бранці, каже, що їх Німці пустили додому 400,000, а 300,000 держать ще в таборах у Німеччині.

Дальше він подає, що Німці держать себе від Поляків окремо й не бажають з ними входити у ближчі взаємини. На деяких готелях бачив вивіски: "Тільки для Німців".

Головний ґубернатор теперішньої Польщі, Ганс Франк, поділив польське губернаторство на 4 адміністраційні округи: краківську, радомську, варшавську й люблинську. Начальником кожної округи є Німець. Вулиці поназивані двома мовами, німецькою й польською. Таксамо й на двірцях оголошують відізд залізничих потягів.

У трамваях Жиди мусять сідати по лівій стороні, Поляки по правій. Жиди мусять носити на рукаві білу опаску з блакитною відзнакою Давида на ній.

Головний ґубернатор каже, що по війні польське ґубернаторство стане "національним домом Поляків".

СОВЕТИ Й НІМЕЧЧИНА ПОГОДИЛИСЬ ЩОДО ПОДІЛУ ПОЛЬЩІ І СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

Таке твердить Юджін Ковач, кореспондент часопису "Ди Ню Йорк Таймс". Пишучи з Румунії, де тепер легше такі справи пізнати і відчути, він твердить, що Совети вже давно погодились з Німеччиною у справі Балкану і східньої Европи. Він подає, що в польських колах говорять про те, що Німці висилають тепер Поляків з тої частини Польщі, що була давніше під Австрією, до тої частини, що була давніше під Росією, себто до Варшави і варшавської округи. Кажуть, що це є познака того, що Німці задержуть ту частину Польщі, яка давніше належала до Австрії, а решту віддадуть Советам.

Як є з "Молдавською Республикою"

Ковач пише далі, що румунський уряд дивиться дуже кривим оком на створену Советами "Молдавську Республику" з тої частини Басарабії, яку заселювали Румуни. Так виглядає, що Совети хочуть прилучити до цеї "республики" цілу Молдавію, себто ту частину Румунії, де ще живе найчистіше румунське населення. Ось тим пояснюється й те, що Совети далі невдоволені з теперішньої румунської влади, хоч вона намагається жити з ними в згоді. Так виглядає, що Совети хочуть забрати від Румунії більше землі.

І Мадярщина зажурена.

Саме тепер зачались наради представників Румунії й Мадярщини в справі вирівняння їхних непорозумінь. Румунія стоїть на тому, що не відступить Мадярщині ніякої території, але годиться на виміну населення. Та обидві сторони, як пише Ковач, відчувають, що над ними висить советський меч. Особливо зажурена тепер Мадярщина, що вже рішилась дати Карпатській Україні "автономію", але бачить, що це не вистачає, бо Совети готові кожного дня зажадати віддання тої території.

Французькі комуністи помагали Німцям

Прибувший до Ню Йорку з Англії А. Керенський стверджує, що французькі комуністи помогли Німцям завоювати Францію. Голова їх Торез на початку війни утік з Франції до Мінхену й керував звідти комуністичною пропаґандою у Франції на користь Гітлера.

У певні години Торез по радіо з Мінхену, а Анре Марті з Москви навчали Французів, що в цій війні французький народ не зацікавлений, бо це є імперіялістична війна, яку розпочали англійські, французькі та жидівські капіталісти проти Німеччини. Англійсько-французький імперіялізм треба знищити, а тому народ не повинен класти життя за його інтереси.

Такі поучення робилися окремо для студентів, окремо для молоді, окремо для робітників, окремо для вояків. Воякам прищіплювалося недовіря до офіцерів, яких називало ся фашистами й наймитами капіталістів.

Коли ж Німці вступили 14 червня в Париж, то вже 15-го випустили з вязниць усіх арештованих комуністів, які скликали мітінг, де промовляв Торез.

Віроісповідна статистика Злучених Держав

Статистичне бюро в Вашинґтоні оповістило релігійну статистику Злучених Держав. Як показується, у Злучених Державах є 256 різних віроісповідань і всі вони разом мають 55,807,366 членів. Одначе це не обіймає навіть цілої половини населення.

Обчислення зроблене на основі статистики з 1936 року, викінчено при помочі кореспонденції з урядниками ріжних віроісповідань.

Більших переходів з одного віроісповідання до другого не запримічно. Найсильнішою між віроісповіданнями являється римо-католицька Церква, що має 19,914,937 членів.

НІМЦІ КАСУЮТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ЛЮКСЕМБУРҐА

Німеччина урядово включила Люксембурґ у склад німецької держави.

Німецька преса каже, що князівство Люксембурґу немає права на самостійність, тому що там живуть Німці й що це маленький край.

"Walk-Easy"

ШТУЧНІ НОГИ

ВИКОНАНІ В ЕДМОНТОНІ

З найліпшого матеріялу і майстерно зроблені з включенням гарантного допасовання, забезпечують вам вигоду і вдоволення ці наші "ВОК ІЗІ" Штучні Ноги. Наш новий процес допасовання штучних ніг абсолютно забезпечує вам точне допасовання й відповідну ділкість. Цей допасовуючий процес ексклюзивно наш. Такого гарантованого допасовання не дістанете ніде інде.

МЕТАЛЕВІ ШТУЧНІ НОГИ І ДОПАСОВУВАННЯ

Маємо на складі й допасовуємо на цілій лінії Тревалосталеві Штучні Ноги і є в посіданні припасувати який небудь виріб штучних ніг.

Пишіть по повні інформації.
Наші ціни конкуренційні.

Трежюрі Ваучерс приймаємо радо.

EDMONTON ARTIFICIAL LIMB COMPANY

10209-103 Street Edmonton, Alta.,
Phone 25214

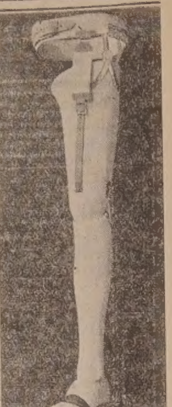

Не буде ніякої Польщі, каже Франк

Генеральний ґубернатор польських земель під Польщею заповів, що Польща вже ніколи не відродиться. Ось тому мабуть, що Німці в таке вірять, поводяться тепер у Кракові й ґенерал-ґубернаторстві так, як ті, що вже мають постійно остати господарями тих земель. Будують спеціяльні будинки для німецьких урядовців та виселюють Жидів. І ще кажуть Полякам, що повинні радіти, що знов будуть під Німцями, як були через довгі століття.

Проганяють еспанських збігців з Франції

У колах еспанських збігців рознеслася хвилююча вістка, що німецька і французька влада постановили відіслати додому всіх тих збігців, що воювали проти ґенерала Франка й переживали на території Франції в концентраційних таборах.

Збігців тих є ще коло 4,000, між ними Люіз Компаніс, б. президент Катальонії, Сіпріяно Рівас Херіф, 8 б. міністрів червоного уряду, 24 б. послів та інші провідники червоної Еспанії.

Деяких інших провідників б. червоної Еспанії, пише "Універсал", уже ґен. Франкові передано. Між ними, кажуть, передали також Мануеля Азану, б. президента червоної республики.

Польська мапа зі Східніми Прусами

Польські військові частини находяться тепер у Шотляндії, де вправляють і вчаться англійської мови. Живуть тим духом, про який говорив недавно до них ґен. Сікорський, коли їх запевняв, що "польська кров не зістала пролята надурно та що Польща оживе наново.". Вірять, що панування Гітлера скоро скінчиться, та що повстане на руїні Німеччини велика і сильна Польща, яка обійматиме давні землі, а також Східні Пруси, як це означено на мапі нової Польщі, яку накреслено на половині акра землі, з означенням польських земель і більших міст. Має це бути та Польща, яку тим польським жовнірам обіцює новий польський уряд.

Припинення російських ґазет

У звязку з подіями у Франції припинили своє існування російські часописи, що виходили в Парижі: "Последние Новости", "Новая Росия", "Социалистический Вестник", "Новий Мир".

Співробітники й адміністрація найбільшого російського поза межами СССР денника "Последние Новости" розбіглися в ріжні міста: Мілюков у Віші, а решта в Парижі, Монпелє, По і т. п. Керенський, що видавав "Нову Росию", переїхав до Америки.

Поруч з тим припинив своє існування другий найвпливовіший російський денник поза межами СССР, а саме "Сегодня", який виходив у Ризі. Друкарню його забрано під "Пролетарську Правду".

Німці проти перенесення столиці до Парижа

Берлін не дозволив на перенесення французького уряду з Віші до Парижа, заслонюючись технічними причинами. Кажуть, що Німеччина не хоче мати в Парижі французького уряду, поки не буде скінчена війна з Англією.

В договорі про перемиря Німеччина зобовязалась на жадання французького уряду дати йому змогу перенестись до Парижа.

Річний канал з Одеси до Данціґа

Москва повідомляє, що віддано до плавби для кораблів річний канал, який лучить ріки Дніпро, Буг і Вислу, й веде від Одеси, в Україні, до Данціґа в Німеччині.

Канал веде від Чорного моря до Балтійського моря.

Москва каже що вона поглибила й поширила той канал.

Релігійні процеси в Франції

З нагоди свята Успення Пречитої Діви Харії відбулись релігійні процесії, в яких взяли участь урядові кола й військові. Підчас такої процесії в Віші співали пісню "Боже спаси Францію, не опусти її". В процесії взяв участь папський нунцій. Важне це з того погляду, що досі такі релігійні процесії були в Франції заборонені.

Чи Югославія йде до табору Берлін — Рим?

У Римі одержано вісти, що до столиці Італії має приїхати югославський міністр загранчних справ Маркович для переговорів про приєднання Югославії до осі Берлін—Рим. Уґода Румунії з Болгарією й перехід її під німецько-італійський вплив викликало в Білгороді тривогу.

Після Югославії правдоподібно черга прийде на Грецію. Тоді залишаться в Европі лиш Швайцарія й Туреччина поза віссю, бо Швеція вже й тепер є фактично під командою Німеччини.

НІМЦІ НЕ РУЧАТЬ ЗА БЕЗПЕЧНИЙ ПЕРЕВІЗ ДІТЕЙ

Злучені Держави є готові перевозити своїми кораблями діти з Англії до Злучених Держав і Канади, рахуючи, що Німці не будуть перешкаджати невтральній державі евакувати діти в безпечне місце. Та коли американський уряд рішився ухвалити додаток до закону про невтральність, що американські кораблі могли причалювати до англійських партів, німецький уряд відповів, що Німеччина не ґарантує безпечної їзди американських кораблів. Німці вимовляються тим що Злучені Держави приймають за певне, що ніяка інша держава крім Німеччини не буде топити американських кораблів.

Америка забере послів. Америка згодилась забрати своїх послів і консулів з балтійських держав, які захопила Москва.

Димова Заслона

Всі знаємо, що ми є в боротьбі за свободу аж до кінця. Чи боряться за це також урядники Пулу? Якщо й вони боряться за це саме то чому пробують капіталізувати з війни? Тепер не час на таку тактику, тактику ненависти.

Пощо мішати справи важних державних рішень з пуловою пропаґандою такого роду як це недавно появилася під заголовками "Гюманіті гез Строк Итс Тентс" і "Ітернал Виджиланс из да Прайз оф Либерті"?

Коли урядники дійсно бажають дати членам Пулу добрі інформації й вірять, що "вічна сторожкість є ціною свободи", ми суґґестуємо двоє питань, які часто повинні бути на думці бувших пулових фармерів.

Коли пічнеться виплата суми $29,000,000, яку зужито на Елеватори й Торговельні Резерви?

Чи ті урядовці усвідомлюють собі, що ані один цент не був заплачений як процент за ті гроші за довгих десять років?

Багато більше питань можна б їм поставити, однак тепер ведеться війна.

Line Elevators Association

(9)

Новинки з Канади

МІНІСТР МЕЙНАРД ВИЯСНЮЄ КОМУ ФАРМЕРІ МАЮТЬ НАЙПЕРШЕ ЗАПЛАТИТИ

Албертійський міністр муніципальних справ Мейнард видав пояснення фармерам, машиновим компаніям і торговцям байндертвайну (шпагату) про їх права на основі обовязуючого провінціонального законодавства.

Мін. Мейнард звертає увагу, що уряд усунувся зі своїми першими претенсіями до фармерського збіжжя з тим, що: першенство до збіжжя мають молотільники, другими є торговці шпагатом, на третім місці стоїть прохарчування родини, одяг, насіння, направа машинерії і платня робітникам при молоченні.

Зміст заяви.

"Багато муніципалів писали нам, що фармері не є в стані направити машинерію й купити твайн, щоб зібрати збіжжя. Муніципали просили нас подати, що уряд думає з цим зробити.

Становище уряду в цих справах представили міністри п. Меннінг і п. Маллен. Однак було б добре вияснити непорозуміння відносно найперших претенсій до фармерського збіжжя цеї осени.

Уряд пересуває свої претенсії.

На основі існуючого законодавства уряд має першенство до збіжжя за податки, насіння та інші зачети, в тому за зачети на основі Сільського Кооперативного Кредитового акту. Щоб помогти фармерам найперше постаратися о направу машинерії й купити твайн, уряд оповістив, що уряд пересувається на дальше місце з усіма тими претенсіями. Тепер мають першенство слідуючі видатки:

На основі Трешермен'с Лійн Акту, власник молотільні має 60 днів часу, в яких може виконати своєї претенсії до збіжжя. Власник молотільні має отже першенство до пятьох бушлів збіжжя, відвезеного до елеватора або до решти збіжжя, що останеться на фармі, однак він мусить заспокоїти свої претенсії на протязі 60 днів.

Другим щодо претенсій є на основі Байндер Твайн Секюриті Акту той, хто продасть байндер твайн на кредит фармерові. Він може взяти морґедж на збіжжя, щоб забезпечити собі заплату за твайн. Продавець твайну має час до 1. липня 1941, щоб відістати гроші за твайн достарчений на ці жнива.

Третю претенсію до збіжжя має фармер на основі Билс оф Сейл Акт. Тут фармер може зарахувати для себе насіння, харч, одяг, байндер твайн, направу машинерії або платні для наемних робітників при жнивах. Це забезпечення фармер може поставити заки збіжжя буде скошене, а добути його після вимолочення.

Частинна продажа не вистарчає на ті видатки.

Уряд вповні здає собі справу, що гроші з продажі пятьох бушлів з акра не вистарчать на ті три видатки. Добрий урожай вимагає більше твайну як звичайно, ціна твайну зросла близько 25 процент, кошти направи машинерії пішли вгору, а платні робітникам також вищі. Всі ті видатки буде неможливо поплатити з продажі пятьох бушлів з акра. Коли взяти пересічно 50 засіяних акрів з фарми а на кожному 20 бушлів збору, і ґрейд 2. з приблизною ціною по 50 центів за бушель, дозволену доставу по пять бушлів з акра, то фармер зможе продати 250 бушлів за 125 долярів. Ця сума не покриє коштів молочення.

Натиск на домінію.

З тої причини провінційний уряд представив домініяльному урядові конечність дати фармерам більші завдатки на збіжжя, яке буде зсипане на фармах. Поставлено пропозицію домінії, щоб завдатки зроблено в виді збіжевих тикетів, що могли б циркулювати нарівні з грішми, без опроцентовання, аби не збільшати фармерських тягарів.

Від міністра торговлі й промислу дост. МекКиннона одержано повідомлення, що домініяльний уряд розважає ту пропозицію. Відповіді сподіваємось небаром, а до того часу фармері повинні зробити все можливе, щоб на основі повище згаданого законодавства дістати конечні позички."

МАЛЛЕН ПРОПОНУЄ, ЩОБ ДОМІНІЯ ВИПУСТИЛА ЦЕРТИФІКАТИ НА ПШЕНИЦЮ

На збіжевій конференції в Вінніпеґу пропонував албертійський міністр рільництва Д. В. Маллен домагатися, щоб домінія випустила для фармерів пшеничні цертифікати. Такі цертифікати мали б заступити гроші, їх мали б приймати за гроші а вартість їх була б ґарантована пшеницею, що непродана буде находитись у фармерів.

Конференція не згодилася на плян Маллена.

ПОГОДА НА ЗАХОДІ ВІДПОВІДНА НА ЖНИВА

Рільничий відділ Сіпіяра подав у тижневім звідомленні що на цілім заході тепер панує ідеальна погода і корисно вплива на дозрівання збіжжя і жниво. Незначні приморозки були тільки в північнім Саскачевані і середньо-північній та північній Алберті, однак заподіяна шкода зовсім незначна.

В Манітобі скосили 90 процент пшениці і 83 процент вівса й ячменю.

В Саскачевані всюди косять пшеницю і дотепер скосили 41 процент.

В Алберті також зачалися жнива, крім північно-середущих дистриктів. В багатьох місцях косять ячмінь і овес.

ПРОСПАВ 8,000 ДОЛЯРІВ

Через вісім років В. Пембертон замітав та опалював великий помешкальний будинок в Монтреалі та складав цент до цента, щоб зложити гроші та купити собі фарму й зажити там в спокою.

Одначе коли пробудився рано 28. липня, Пембертон подивився в те місце, де гроші держав, а по 8 тисячках тяжко зароблених долярів і слід застиг.

АЛБЕРТІЙСЬКИЙ УРЯД ПРОСИТЬ ОТТАВУ О ПОЗИЧКИ ДЛЯ ФАРМЕРІВ

Албертійський міністр Меннінг, який заступає неприсутнього премієра Ейбергарта, звернувся до домініяльного уряду в справі позичок для фармерів у теперішнім скрутнім положенні.

Меннінґ пропонує двояку розвязку: 1. Щоб Банк Канади прийшов з позичками для фармерів, або 2) щоб Пшенична Рада перебрала для себе пшеницю, що залишиться непроданою в руках фармерів, а зате щоб випустила збіжеві тикети, які можна буде пустити в рух нарівно з грішми. Тикети будуть сплачені фармерами після того, як буде продана їх пшениця.

Менінґ подав у меморіялі до премієра міністрів Мекензі Кінґа, що провінціональні уряди і муніципали не є в стані придбати гроші, щоб помогти фармерам зібрати збіжжя та поплатити інші грошеві зобовязання.

Арґентина хоче спалити надвишку кукурудзи

Південно-американська република Арґентини має 288 міліонів бушлів надвишки кукурудзи і задумує зужити частину на опал. Ціна кукурудзи дуже низька, рівнається 34 канадійським центом за бушель.

Арґентина спроваджує вуголь з чужих країн і ціна його піднеслася, тому уряд заохочує перестудіювати, в який спосіб можна б найлекше використати надвишку кукурудзи на опал. Найбільшими спотребувачами вугля є залізниці, однак залізничі компанії тим не захоплюються, бо кукурудза шкідливо впливає на машину.

7,000 робітників при виробі літаків у Канаді

В Оттаві підраховано, що в Канаді є тепер 17,000 робітників, які працюють при будові воєнних літаків.

Домінія потребує багато літаків для вишколу летунів для британійської імперії, як також для своєї власної оборони.

В АЛБЕРТІ ПОБУДУЮТЬ ФАБРИКУ КОШТОМ $8,000,000

Консолидейтед Майнінґ енд Смелтінґ Корпорейшин почала будову фабрики хемічних матеріялів в Алберті. Кошти будови винесуть 8 міліонів долярів. Це одна з двох найбільших фабрик в Канаді, які вироблятимуть вибухові матеріяли для потреб війни. Фабрика стане під Едмонтоном.

Заплата довгу пшеницею неважна

Канадійська пшенична рада оповістила, що вірителі (кредитори) фармерів не можуть брати пшениці як заплату за довги а відтак її продати пшеничній раді. Бо продавати має право продуцент.

Кредитори, які хочуть мати забезпечення за довги, винні їм фармерами, можуть приняти збіжжя тільки на перехованя, залишаючи титул власности до такого збіжжя продуцентам. Збіжжя може бути відтак доставлене до пшеничної ради в імени продуцента на основі урядової квоти, оскільки й коли буде місце в елеваторах.

Виплата за те збіжжя буде доручена впрост продуцентові, а вже продуцент і кредитор мають приватно між собою порозумітися щодо сплачення довгу.

На основі Кенада Ґрейн акту пшеничній раді дозволено купувати збіжжя тільки від продуцента.

Присилайте передплату!

Нормальні школи в Саскачевані отвирають 3. вересня

Нормал школи в Ріджайні, Саскатуні і Мус Джо будуть отворені на шкільний рік дня 3. вересня і наука буде вестися до 6. червня, 1941. Студенти, які стараються о приняття, мусять мати скінчених 18 літ життя на або перед 31. мая, 1941, і мати покінчений найнижче 12-тий грейд. Приймуть тільки Саскачеванців. Першенство мають ті, що покінчили 12-ий грейд з найліпшими марками або в вищих іспитах і ті, що мають спеціяльні здібности до музики або штуки. Мусять перейти лікарські оглядини.

Обговорюють мораторію на фармерські довги в Манітобі

Премієр Брекен скликав мітинґ послів з урядової партії на день 30. серпня. На нарадах будуть говорити над тим, чи б не завести мораторії на фармерські довги в Манітобі. Ця справа тепер дуже важна, бо фармері можуть продати тільки частину свого збіжжя а тими грішми не є в стані поплатити довги.

Перед заповідженим кавкусом уряд відбуде конференцію з провідниками опозиції в справі ухвалення відповідного закону, а також з предсідником дет аджостмент борду.

Чи буде скликана надзвичайна сесія провінціонального парляменту, щоб ухвалити закон про мораторію, залежить від того, що зробить в цілій тій справі домініяльний уряд. Таке сказав премієр Брекен.

БУДУТЬ ПРОГОЛОШУВАТИ ПОГОДУ ПЯТЬ ДНІВ НАПЕРЕД

Д-р Джеймс Кимбел, директор метеорольоґічного бюра, заявляє, що він може предсказати погоду пять днів наперед. На підставі довголітньої практики він прийшов до висновку, що такі передбачування мають понад 50 відсотків певности. Він буде оголошувати свої звідомлення двічі в тиждень.

СПРАВА ДОВГІВ У САСКАЧЕВАНІ

Зогляду на те, що цієї осени фармері не могтимуть продати всього свойого збіжжя, коли вони схочуть, щоб полагодити з довгами і прочим, премієр Саскачевану Петерсон видав заяву з поясненнями законів і прав, які тичаться фармерів, їх довгів, податку, куплених, а не заплачених машин і т. п.

Понижче подаємо ту заяву премієра в скороченні, щоб читачі познакомились ближче з її змістом, бо вона була видана друком лише в англійській мові. Зміст тієї заяви такий:

"Беручи під увагу, що в Саскачевані цього року урожай не буде такий добрий, як сподівались та що фармері не могтимуть продати свойого збіжжя разом, уряд Саскачевану уважає своїм обовязком дати фармерам охорону перед ріжними вірителями, щоб не було судових процесів та коштів.

Ціллю нашого уряду є помогти фармерові стати на власні ноги, бути здібним зарадити собі самому й доглядати своїх грошевих і довгових справ самому.

Тому бажанням нашим є звернути увагу фармерів, як треба їм руководитись з урожаєм цього року.

1) Насамперед справа податку в муніципалі, як цього вимагає муніціпальний закон. Ради по муніципалах всюди мають взяти під увагу, що перше фармер мусить залагодити кошти збору врожаю, як направки, шпагат, молочення й проче згадане в законі.

2) Заосмотрити себе і свою родину з 1940 врожаю, аж до осени другого року.

3) Лишіть собі достаточно на насіння і на прокормлення свойого живого скоту.

4) Заплатіть свої довги за асекурацію збіжжя і кредит, який взяли, коли робили парину.

5) Потім, на скільки можливо, поладнайте бодай в частині свої другі довги.

6) Якби мали які напасті або трудноші, то вдайтесь до урядника Дет Адджастмент Борд у вашій судовій окрузі.

Де ви маєте землю в аренду (рент), то прозначену частину збіжжя маєте дати власникові землі, чи то одна четвертя чи то одна третя, як ви з ним згодились.

Також і насіння з 1938 року будуть стягати муніципальні ради. Де фармер має подостатком збіжжя, щоб заплатити все або частину.

Лише муніципал має право захопити (зафантувати) збіжжя силою без позволення від Дет Адджастмент Борд, а всі прочі мають мати "перміт" (позволення) від тієї установи. Коли фармер буде чутися, що його муніципал скривдив, то хай сейчас вдасться до Дет Адджастмент Борду.

Відбирання машинерії.

Чи компанії можуть відбирати машинерію від фармерів, чи не можуть? Заінтересовані перечитайте слідуюче з законів Саскачевану:

1) Машинерія куплена фармером перед 1. квітня, 1933 р., не може бути відібрана від фармера, доки компанія не дістане на це позволення від Дет Адджастмент Борду.

2) Машинерія куплена по 1 квітні, 1933 року, за яку ви вже заплатили одну третину ціни купна, може бути від вас взята, але лише під ухвалами так званого права да Лимитейшен оф Сивил Райт Ектс. Цей закон покриває також крім сепаратора, прачки-машини, машини до шиття, кухні поверх 50 долярів і ще дещо. Цей закон говорить, що продавший вам яку річ мусить вам дати знати (нотис), що хоче від вас відібрати продану ним річ. Тоді ви діставши повідомлення — маєте до 20 днів вдатись до окружного суду, де суддя порішить вашу справу, вислухавши обі сторони й скаже, чи від вас відберуть продану річ, чи не відберуть. Але лише суддя має право рішати.

Влада Саскачевану поставила собі за ціль законами та охороною помогти фармерам розпреділити свій у р о ж а й справедливо, забезпечити себе і родину на рік, поставити себе на ноги так, щоб перед ніким не шапкувати і наскільки фармерові можливо платити свої правні довги, чи то в крамниці, чи за землю, чи за машинерію. Коли матимете які клопоти, то не робіть собі права самі, але сейчас удайтесь до урядника із установи державної Дет Адджастмент Борд у Ріджайні.

Подав **О. Жеребко.**

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИСТОТИ ЗБІЖЖЯ Є НА КОРИСТ ФАРМЕРАМ

Дослідження чистоти фармерського збіжжя в степових провінціях, було розпочато року 1930, при активній участи елеваторних аґентів та представників провінціональних і домініяльного правительства. Цей плян було розпочато на тім припущенні, що найлегше досягнути до продуцентів пшениці можуть ті особи, котрі мають до діла з їх продуктом. Взірці пшениці збираються з фармерських возів біля елеваторів, й ці взірці випробовується на чистоту в ріжних місцевостях трьох степових провінцій. Взірці висівають на малих ділянках поля, й коли вони осягнуть певного ступня росту, їх оглядають фахівці, та визначують присутні сорти. В такий малокоштовний спосіб знаходять тих фармерів, насіння котрих варт заміняти на ліпше, а також і тих, котрі мають збіжжя чисте та високої якости.

До літа 1939 року, понад 1600 елеваторних аґентів брали участь у тім пляні. Року 1939 біля 24 взірців, взятих від такої самої кількости фармерів, було висіяно й досліджено на 116 дослідчих полях. У багатьох таких місцевостях, де висівали взірці пшениці, були скликані мітинґи фармерів, щоб показати наслідки дослідів. Більшість роботи щодо визначування сортів збіжжя, провадили представники Експериментальних Фармів, Хліборобських колеґій та провінційних Департаментів Хліборобства.

Протягом останніх двох років, ґрупа елеваторних аґентів, котрі особливо зацікавилися цією працею, переводила дослідження чистоти збіжжя в Вінніпеґу під керівництвом д-ра Говлдена, з Домініяльної Лябораторії Дослідження Збіжевої Ржі.. Обраховано, що від року 1930, понад 4,000,000 бушлів високоякісного насіння було виміняно фармерам через елеватори. Ця праця елеваторних аґентів зростає з кожним роком, і чим скорше фармері зрозуміють її важливість, тим ліпше буде для всіх зацікавлених у продукції збіжжя.

Під чистотою збіжжя розуміється не тільки відсутність смітистих рослин, але й одноманітність сорту. Крім того, цей плян дає нагоду поширити в ріжних місцевостях такі сорти,, які найліпше надаються там для плекання.

КОРМОВІ РОСЛИНИ НА ЗАСОЛЕНИХ ҐРУНТАХ

Засолені землі часто трапляються в сухіших околицях Західньої Канади. Лиш у самім Саскачевані знайдено 900,000 акрів засоленої (алкалічної) землі. До цього не включено менших площ, які є замалі, щоб визначити їх на мапі, як також тут не включено ґрунтів біля Йорктону, які таксамо належать до ґрупи алкалічних.

В околицях, де запроваджено штучне наводження землі, багато доброго поля було знищено через появлення засолености. Направити їх можна звичайно тільки через усунення соли, а це осягається навперемінним наводнюванням та спусканням води. Така практика вимагає великої праці й то цілої громади.

Засолення повстає через випаровування, бо коли вода в ґрунті підноситься вгору, вона виносить і сіль. Там, де підґрунтова вода не дуже глибоко, часте оброблювання ґрунту спинює надмірне випаровування й засолення не є дуже великим. На таких ґрунтах цілком добре можуть рости корняки, якщо поверхню утримувати пухкою. Такі рослини, як люцерна також стримують випаровування й надаються на ґрунти з малим засоленням. Глибока оранка багато помагає поліпшити засолений ґрунт.

Там, де є лиш малі площі засоленого ґрунту, найліпше їх направляти погноєнням хлівським гноєм. Цей спосіб виказався як дуже успішний, особливо коли ґрунт було угноювано протягом кількох літ, от хоч би два-три роки.

Рослини відмінно ставляться до засолених ґрунтів. Деякі ростуть досить добре, тоді як інші цілком гинуть. Ті, що зносять засолені ґрунти, з успіхом можуть бути використані для їх поліпшення.

Цукрові буряки цілком добре ростуть на такім ґрунті. Хоч вони й не надаються тоді для виробу цукру, але можуть бути вжиті на годівлю худоби. Кормові буряки також добре зносять засолений ґрунт, а тому, що вони є цінним кормом для худоби, їх можна з успіхом сіяти на такім полі.

На дуже засолених ґрунтах добре може рости одна відміна пирію, що в англійській мові називається "вестерн гвіт ґрес" або "блюджойнт", також "слендер гвіт ґрес" і костир (брамґрес). На недуже засолених ґрунтах може добре рости сорго та мишій (факс тейл).

За винятком буркуну, люцерни та так званої "стробері" конюшини, всі інші метеликуваті рослини дуже чутливі на засоленість ґрунту. Щоб забезпечити добрий поріст люцерни, необхідно її сіяти там, де хоч пару цалів на поверхні не має засолености. Це можна осягнути легким погноєм, бо гній забезпечує для люцерни поживні речовини на початку росту і стримує випаровування ґрунту.

Буркун досить витривалий на засоленій землі. Він буде добре рости навіть на такім ґрунті де є 0.8 процент розчинних солей.. Він не тільки постачає корм для худоби, але поліпшує сам ґрунт, часом до такої міри, що можна сіяти й збіжжя.

Зі збіжевих рослин ячмінь є більш толерантним до засоленого ґрунту ніж овес або пшениця. Якщо його вирощується на сіно, він може знести навіть більше засолення.

ВПЛИВ ШВИДКОСТИ НА СІВБУ Й ОРАНКУ

Від часу як почали виробляти трактори з більшою швидкістю, багато говориться про вплив цієї швидкости на якість сівби. Сівачки старого виробу давали добрі висліди при швидкости 5, 6 а навіть і 7 миль на годину, коли при цім уважали на одноманітність та сталість глибини посіву.

Досліди з фармерською машинерією при Доміняльній Експериментальній Фармі в Свифт Коррент, Саск., показують, що більш рівномірне розпреділення зерна й ліпше проростання можна осягнути зі стандартними сівачками при швидкости 5.5 до 6.5 миль на годину, чим при швидкости від 3 до 3.5 миль. При цім було таксамо знайдено, що дискові сівачки, власне їх сошники (дрилс), мають нахил вискакувати з землі при більшій швидкости, наколи добре не натискати на держак (лівер), що контролює глибину посіву. Завважено й те, що рівномірна швидкість сівачки до великої міри впливає на рівномірність самого посіву, а при більшій скорости це особливо помітно.

Ці дослідження підтвердили необхідність точно дотримуватися тієї швидкости, яку визначила фабрика, яка ту машинерію виробила. Майже вся машинерія дотепер була роблена для кінської сили, або для тракторів старого типу, зі швидкістю від 2 до 5 миль на годину. Якщо вживати таку машинерію з більшою швидкістю, це приводить до надмірного розпорошування ґрунту, що може привести до шкідливих наслідків від вимивання ґрунту водою та видування вітрами. З іншого боку, ці самі дослідження показали, що матерія вироблена для швидкої праці, з повним успіхом може бути вживана з меншою швидкістю.

Швидка оранка вимагає від 15 до 20 процент більше сили, чим така сама оранка при повільній праці. Коли ж уживати меншу машинерію, але з більшою швидкістю, тоді економічність праці підвищується, це б то, за той самий час можна більше зробити й меншим коштом.

Машини старого типу призначені для повільної праці й не можуть витримати швидкости. Всі частини цих машин, як колеса, осі, сошники, лемеші, пружини і т. д., легко ламаються і взагалі не є довговічні при збільшеній скорости. Більш того, сама форма тих частин невідповідна до швидкої праці й вони вимагають більшої сили для тої самої роботи.

Нові трактори можуть і мають бути вживані з ріжною швидкістю при ріжних працях. Лиш треба памятати, що якість роботи залежить не тільки від швидкости чи повільности, але й від належного пристосування швидкости до машин ріжного типу.

Ячмінь для годівлі свиней

Дослідження з годівлею свиней ячменем виказали його перевагу над вівсом і кукурудзою, особливо при продукції бейкону. Ця перевага є як у якости продукту так і в зменшеним кошті годівлі. Теперішні ґрейди ячменю для годівлі були поліпшені й пристосовані до вимог годівлі бейконових свиней. Ґрейди на яшну муку да яшну дерть так само тепер переглядаються й будуть уставлені та пристосовані для цієї самої мети.

Як сіяти насіння овочевих дерев

Насіння кісточкових дерев, особливо сливок та вишень, треба переховувати ввесь час у вогкости, бо як висохнуть, то вже не виростуть. Наколи їх не сіється зараз по зібранні, переховувати можна у вогкім піску або моху десь у пивниці, або можна закопати в землю й лишити там до весни. Найліпше таке насіння пересипати вогким піском у бляшаній посуді й так закопати. На весні висівати як тільки дозволить погода.

Насіня яблук та грушок можна переховувати в сухім місці до Різдва, а потім також треба пересипати вогким піском і поставити до пивниці. Висівати вчасно на весні.

Як кісточки так і всяке інше насіння овочевих дерев ліпше висівати пізно в осени, зараз перед морозами. Наколи є небезпека, що миші насіння позбирають, тоді сіяти на весні.

Насіння яблук сіється не глибше одного цаля, а кісточки від цаля до двох, залежно від розміру та якости ґрунту. На легких та сухіших ґрунтах варт сіяти трохи глибше.

Запаси бейкону в Канаді

В дні 1 липня ц. р. запаси бейкону в Канаді виносили 68,251,560 фунтів, тоді як року попереднього в тім часі запас був тільки 33,673,361 фунтів. Та з цьогорічного запасу, 22, 567,000 фунтів уже призначено для вивозу до Британії, отже правдива надвишка є тільки 45,684,560 фунтів, або приблизно 12,000,000 фунтів більше як минулого року.

З огляду на зменшення достави підсвинків на ринок за літніх місяців, сподіються, що під кінець місяця серпня вся надвишка буде продана, бо Британія тепер купує в Канаді 80 процент бейкону більше ніж минулими роками. Кожного тижня Канадійська Бейконова Рада зобовязалась постачати Британії щонайменше 5,600,000 фунтів бейкону, тоді як минулого року Британія купувала пересічно тільки 2,000,000 фунтів тижнево. Ці відомости вказують на сприятливу ситуацію на бейконовім ринку, й нема підстави побоюватися, що надвишка бейкону буде занадто велика.

Подвоїли квоту достави ячменю

Канадійська пшенична рада оповістила в суботу, що східня Канада потребує більше ячменю й тому західні фармері можуть доставити до елеваторів 10 бушлів з акра. Попередньо квота виносила 5 бушлів.

Квота пшениці й вівса остається незмінна, тобто 5 бушлів з кожного засіяного акра.

ЩО СПРИЧИНЯЄ ЛИСІННЯ?
Що робити, щоб не лисіти? Як спричинити новий ріст волосся на лисині? Або як маєте які інші недомагання й клопіт з волоссям на голові, пишіть по безплатний обіжник:
HAIR & SCALP SPECIALTY (Dept. B
10150-97th St., Edmonton, Alta.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 27. серпня, 1940.

Історична Справедливість Пише Свій Присуд

З ПРИВОДУ ЗАМОРДУВАННЯ ТРОЦЬКОГО

Лев (Лейба) Троцький це не звичайний собі чоловік, викинений з країни, в якій уродився. Троцький — батько великої російської революції, найближчий співробітник Леніна, вожд червоної армії в горожанській війні, Наполеон большевизму. Під його командою червона орда завоювала й поневолила Україну. Прогнаний Сталіном заграницю, він створив на тлі революційної психози ідеольоґію й орґанізацію 4-го Інтернаціоналу, що формує ґрупи крайньої лівиці в ріжних частях світа. Тому годі промовчати замордування його агентами Сталіна.

Пишучи про насильну смерть Троцького, один канадійський журналіст завважує, що було б іронією нашого століття, коли б він був скінчив життя природньою смертю.

Майже через двацять літ Троцький громив свого старого ворога Сталіна, що мав для нього тільки одну відповідь: замордувати його! Совєтська тайна поліція виконала кілька атентатів на Троцького, але даремно. Одначе, де не дописали бомби й кулі, там своє зробила сокира. Так закінчив свою бурхливу карієру той, що самий вимордував біля два міліони невинних людей в часах революції й горожанської війни. А скільки згинуло нашого народу на Україні в часі революційного терору, який завів Троцький, тільки Бог знає. Та над людьми видно дивну руку Господню. Троцький, що пролляв ріки невинної крови, довгі роки самий дрожав, втікав, скривався, фортецю собі побудував, скорострілами її обставив, поки нарешті не згинув насильною смертю з рук такого самого ката Сталіна.

Початок страшної ворожнечі між Троцьким і Сталіном сягає часів російської революції.

Революція застала Троцького в Ню Йорку. Коли упав царат, він всів на корабель і поплив до Росії. Однак Анґлійці забрали його з корабля й інтернували в Амгерст, у Новій Скошії. По місяцеві його звільнено і в травні 1917 р. він прибув до Петрограду, де поміг Ленінові повалити республиканський демократичний уряд Керенського. З того часу датується большевицька влада в Росії.

Троцький став воєнним комісарем, головою найвищої воєнної ради. В його руках опинилася вся мілітарна машина революції.

У тім часі мало відомий Сталін працював на підрядних становищах. Він одинаково ненавидів Леніна і Троцького, і в своїй голові снував далекосяглі пляни на будуче, яких одначе не виявляв нікому.

В перших днях революції були часті тертя між лідерами. Троцький отверто спротивлявся Ленінові в ріжних справах, одною з них був мировий Берестейський договір між Німеччиною й совєтською Росією, який власне заключив Троцький як совєтський представник. Тоді також Сталін не годився з Троцьким. Був це перший публичний виступ Сталіна проти Троцького.

Сталіна перенесено на неважний тоді пост секретаря комуністичної партії, після цілого ряду перепалок з Троцьким у справі ведення горожанської війни. Сталін спокійно відійшов до праці і назначував своїх довірених людей до ріжних совєтів. Коли Ленін умирав, Сталін змовився з Каменєвим і секретарем Комінтерну Зиновєвим проти Троцького. Троцького тоді не було в Москві. Він лікувався на Кавказі. Коли Ленін помер, певний себе Троцький зробив велику помилку. Він не приїхав на похорон Леніна в січні 1924 року, остався на Кавказі і навіть не приїхав на зїзд комуністичної партії в травні.

Відсутність Троцького використали Сталін, Каменєв і Зиновєв. Вони здобули перевагу на конґресі партії, прихильників Троцького відсунули на бік і в цілім краю почали кампанію проти Троцького. Троцький поспішив до Москви, але вже було запізно. Правляча кліка усунула його з усіх постів і заслала в Туркестан, де він пробув до 1929 року. Сталін тоді ще не поважився спрятати Троцького і позволив йому виїхати заграницю. З того часу Троцький почав широко закроєну акцію проти Сталіна.

Між сталінцями й троцькістами в ріжних краях довго вівся і ще ведеться спір за те, чия лінія є правильна і хто відступив від Маркса й Леніна. Говорили, що Троцький є проти того, щоб соціялізм будувати тільки в однім краю й хоче світової революції, коли Сталін прямує тепер до злік відування пляну й апарату світової революції і хоче спершу збудувати велику соціялістичну державу в Росії. Казали, що Троцький є проти сільських колективів і є приклонником системи мужицької демократії, спертої виключно на спілках, коли Сталін радикально вивласнив весь селянський стан.

Та це тільки обман, яким Сталін і Троцький закривали свої дійсні цілі. Між ними велася боротьба на життя і смерть не за ідеольоґічні ріжниці а за владу, за те, хто має сидіти на царськім престолі в Кремлі, хто має бути паном і катом над 175 міліонами людських істот. Бо посідання влади є однаково солодке для утитулованих шляхтичів як і для "вождів пролетаріяту." Тому один другого дискредитував перед масами, тому Троцький підлабузнювався совєтським селянам, тому Сталін судив за троцькізм генералів.

Роздумуючи над кінцем Троцького, пригадується один фраґмент з великої французької революції. Перед нами виринає постать Робеспера, народнього трибуна й голови Комітету Громадського Рятунку (чрезвичайки). Робеспер був керманичем терору і неструдженим доставцем людських жертв під ґільотину. Робеспер почував себе серед революційного окруження як столітній дуб, глибоко вхрослий корінням між крихкими хащами. Це його й згубило. В самопевности затратив почуття самозберігаючого інстинкту. Призабув, що зревольтована товпа все химерна тай власними руками потрапить винищити власних дітей. Повстав заговір проти верховного диктатора-чекіста і його голова покотилася під ґільотиною при великій радости довго тероризованого ним населення.

Коли Робеспєра везли на фурґоні смерти на місце страчення, якась жінка вискочила на фурґон і закричала: "Твоя смерть упоює мене розкішшю. Злочиннику, провалися в пекло враз з проклонами усіх жінок і матерей". Коли ж кат довершив своє діло, бухнули з товпи один по другому приплескуючі оклики... Оклики, що й далі гремлять не тільки над Парижем, але над Францією, над цілою Европою, аж до нинішнього покоління."

Читаючи ті стрічки англійського історика Карлайл-а про долю Франції у днях революції та про траґізм її вожда Робеспера, наша думка лине на широкі степи України й на ще дальші простори Союзу Совєтських Республик. І там большевицька революція йде тим самим крівавим шляхом, яким ішла французька — і дійшла вже до вимордування власних провідників і піонірів свого страшного діла. "Батько народів" не жартує, але бє, кого вхолить у руки. Вимордувавши всіх визначних большевиків старої ґвардії — всемогучих фанатиків марксизму, жахливих терористів, які мачали свої руки в морі крови, що залила Україну і другі краї совєтського Союзу, Сталін досягнув нарешті з усіх найзначнішого.

Історична справедливість пише свій присуд... Один по другім, один по другім — аж поки не напише присудів навіть тим, що сьогодні рішають про кров і життя ближніх своїх.

Жінки й діти помордованих большевиками мужів і батьків діждалися цеї хвилі, в якій сунуть фурґони смерти з творцями і керманичами большевицького терору. І відповідь тих жінок, дітей і всіх поневолених народів СССР є тільки одна: така, як тої французької жінки Робеспєрові.

Така відповідь і Троцькому.

Українська Буковина

II.

Як Галичина по розпаді Галицько-Володимирського Князівства (1340 року) вже більше не втішалася державним життям (не враховуючи 1918—19 рр.), таксамо не зазнала його й Буковина. Галичину завоювала тоді Польща, а Буковина підпала зразу під молдавських господарів, пізніше разом з Молдавією під турецький протекторат, а в 1775 році той малий край зайняла Австрія. (Галичину зайняла Австрія три роки скоріше). Під нею Буковина пробула до 1918 року, а від 1918 до 1940 рр. той наш край знов підпав під Молдавію (яка побільшена перезвалася на Румунію).

Ось так круглих 600 років (від 1340 до 1940) Буковина не була вже більше включена до України або бодай її частини. А шістьсот років то спорий шмат часу навіть для великого народу.

Та мимо того в своїй суті Буковина не затратила своєї української питоменности, хоч перейшла довжезний шлях поневірки й хоч, як одиниця, була чи не найменша вітка великого українського дуба.

Можливо, що можна це завдячити частинно тій обставині, що довгий час на молдавському дворі та в державних установах урядовою мовою була тодішня літературна мова українська. Однак найважніша причина, завляки якій Буковина не винародовилась, була вища українська культура й свідомість старої традиції Київської а потім Галицько-Володимирської держави. Ота культура й традиція не дали всохнути одній вітці нашого народу, а допомогли їй перетривати всі бурі й поневіряння і вперто дійти аж до наших часів, вдержати українську посілість та ще й дати в загальну українську скарбницю свій вклад.

Як згадано повище, від 1340 до 1775 Буковина була під владою молдавсько-турецько-ю. Як та частина нашого народу вела своє життя-буття тих 435 років під молавсько-турецькою владою, тяжко в подробицях переповісти. Після деякого часу стара українська шляхта, що в тих віках у всіх краях і народів була виразником нації, почала помалу відходити від свого народу,. При українстві залишилася дрібна шляхта й мужики. І на ці власне низи народні спала доля держати прапор українськости.

Хоч дуже обшарпаний та понищений, але ті низи донесли його аж до австрійського забору.

Як на Буковину прийшла Австрія, той край взагалі представляв собою жалюгідний вид. В краю було кріпацтво й невільництво. Мужики тягнули ярмо кріпацьке, а Цигани, що їх волоські пани привозили з Семигороду, були такими самими панськими невільниками, як, наприклад, американські негри.

Заселення Буковини було дуже рідке, обидвох головних народів налічувано тоді на около 70 тисяч душ. Кілько з тих людей було Українців а кілька Волохів, ніхто мабуть того не квестіонував. Знаємо тільки що південно-східню частину Буковини заселювали переважно Волохи, а північно-західню — Українці.

Хоч під ніяким чужим забором народ не може свобідно розвиватися, то все таки мусимо сказати, що під Австрією Українцям зажилося таки краще ніж під другими ворожими заборами. А як в Австрії повіяло вільним духом після знесення панщини (1848) Українці, що знайшлися під австрійським забором, відітхнули цілком свобідніше. Мала горстка освічених одиниць, що складалася в той час майже виключно з духовенства, взялася до праці й розмірно скоро народ Буковини почав культурно відживати. А в народі тоді залишилася була лиш рідна мова, бліда свідомість свого походження, рідна пісня, деякі словесні перекази тощо, а серед кругів бідної шляхти переховувалася в відписах та переписах дуже небагата література лицарська, церковна, релігійна, історичні перекази. казки, байки, пісні народні, побутові й духовні. (Подібно зрештою справа малася в той час і в Галичині та других частинах української землі, за виїмком хіба Гетьманської України).

Однак орґанізоване життя буковинських Українців припадає аж на кінець 60-их років XIX століття. В 1869 році перше політично-освітне товариство було засноване в Чернівцях. Дано йому назву "Руська Бесіда", а головою його став прот. Василь Продан. Вже з самої назви видно, що те товариство не було щиро-народнє, а русофільське. Треба було звести довгу боротьбу з людьми задурманеними величчю Росії, поки їх або переконано або розбито й поки провід того товариства обняли правдиві працівники народу. Обидві течії йшли на Буковину в головній мірі з Галичини. Обидві течії взаємно себе поборювали і праця гальмувалася. Не знати було хто побідить, бо народовецька група не мала нікого за собою лиш правду й темний народ, а русофільська — велику Росію і гроші.

Аж Боже Провидіння дало народові в той час трьох великих борців за правду. Ними були два брати оо. Воробкевичі та спенсіонований офіцер Юрій Федькович. Всі три щирі патріоти, добрі поети й письменники. Від них ото та від кількох приятелів Галичан патріотів започаткувався народовецький рух, що розріс ся потому й розгалузився в усіх напрямках та дав Буковині українське чоло.

* *

Того самого року, коли основано перше українське політичне товариство (1869), вперше повстали на Буковині й краєві народні школи — числом 165 і 313 клясами, де вчилось до 20,000 дітей. Той шкільно-освітній рух на Буковині почав незвичайно скоро й гарно розвиватися, як на його чолі став краєвий інспектор, великий громадянин, освітник і патріот Омелян Попович (1895 року). Він довів до того, що в 1910 році чисто українських шкіл було 216 і мішаних 8 (на румунських 177, німецьких 82, польських 12, мадярських 5). До тих українських шкіл вчащало в тому році 39,796 учнів, а вчили 800 українських учителів. Перед війною (в 1914 році) не побирало науки тільки 3 процент дітей у шкільному віці. Таксамо скоро виросли середні школи: чисто-українські ґімназії в Чернівцях, Кіцмані, Вашківцях і Вижниці, реальна школа (мішана) в Чернівцях, дівочий ліцей (також мішаний) у Чернівцях. Крім того в інших середніх школах у столиці й по других містах українська мова й релігія були обовязкові. Зразу учительський німецький семинар подавав лиш певні предмети в українській мові, опісля той семинар розділено на німецький, румунський і український для хлопців а далі й для дівчат (у міжчасі Українська Школа вела приватний дівочий учительський семинар).

Крім української середньої сільсько-господарської школи в Кіцмані, були ще такі українські фахові школи: кошикарська в Сторожинці, різьбарська в Вижниці та ткацька в Чернівцях.

У німецькому університеті в Чернівцях була катедра української мови й письменства а на богословському факультеті кілька українських катедр.

Шан. читачі, перечитавши повище, переконаються, що зі своїм народнім відродженням українська Буковина пішла була в шкільництві великими кроками вперед, що шкільна освіта за пів століття (до 1918 року) стояла там уже на такому щаблі, що за неї не треба було соромитись, бо своєю чисельністю, процентом учнів і вчительства стояла на рівні з другими культурними краями.

Правда, як Румуни захопили той край у 1918 році, з українського шкільництва мало що залишилося, край вернувся до темних часів зперед 1775 року.

Хоч Буковинців то боліло, однак нічого не могли вдіяти, бо Буковина була під військовою облогою від самого початку закінчення війни аж до недавна. В такім вийнятковім стані леґальна боротьба з Румунами була неможлива.

Однак та праця не пішла на марне. Кадри людей, вихованих у рідній школі не позволили Румунам згасити святого вогню. А при першій нагоді впімнулися за своє.

Тепер прийшла там Москва. Прийшла також на знищення української культури. Прийшла з новими методами, страшнішими від усіх попередніх. Однак, маємо надію, що того святого вогню навіть Москва вже не згасить.

Шістьсот років ждали Українці Буковини на день святої волі, — пождуть ще, але таки діждуться її.

Віктор Купченко.

ПЕРСЬКІ ПРИПОВІДКИ

Тайна є твоїм невільником, поки ти її додержуєш. Коли ж її зрадиш, тоді станешся ти її невільником.

Дурному найліпше не відповідати, а на обмовника найліпшою карою буде, коли на нього не звертатимемо зовсім уваги.

Дурень є власним ворогом, як же може він бути чиїмсь приятелем?

Бережіться того, хто вас боїться.

МУСИМО РОЗРІЖНЯТИ:

Факти від поголосок.
— Патріотизм від гістерії.
— Молитву від побожних фраз.
— Знання від мудрости.
— Віру від зарозумілости.
— Уяву від сміливости.

УСЯКА ПРИЄМНІСТЬ:

— Що спричинює другій людині біль серця, не є приємність.

— Що понижує людську самопошану, це нуждена приємність.

— Що спричинює викиди сумління, задорога.

— Що підкопує характер, то марнотратство.

— Що незгідне з честю, короткотревале.

— Що робить людину нездібною до праці, непевна.

З Українського Церковного Життя

Римське Унійне Товариство св. Миколи, що гуртує римську аристократію, влаштувало як що річно в неділю 25 травня в Остії т. зв. Свячення Моря зі співаною Службою Божою Всесвітл. о. Архимандрита Д. Ткачука ЧСВВ, до якої приспівував хор українських боголовів у Римі.

У днях 7 і 8 червня відбулася промоція на докторів св. богословія питомців папської колеґії св. Йосафата в Римі: оо. Юрія Миляника, Богдана Волошина, Степана Качура, Гавриїла Букатка, Івана Бобака і Ромуальда Рудницького на Папському Університеті Пропаганди Віри.

В духовному семинарі в Ужгороді виховувалося в цьому шкільному році 66 питомців з мукачівської і гайдудорожської епархії. Мадярські питомці мали осібні духовні поучення в мадярській мові, бо іншої не розуміють. Семинарська молодь багато помагає в видаванні "Благовістника", релігійного місячника для простого народа, що виходить на місці давнішого видання ОО. Василіян. Урядовий орган діецезії "Душпастир" взагалі від року не появляється, подібно як перестали виходити церковнорелігійні видання і в Пряшеві, відколи словацька влада стримала всяку допомогу на церковні справи. Під редакцією о. М. Бучка в Раєвоселі (Югославія) виходить студентський двомісячник "Думка" з поезіями, оповіданнями і статтями в українській літературній мові і в бачванськім діялекті.

З Пряшева (Словаччина) пишуть: Після проголошеного розвязання Товариства Просвіта в Ужгороді мадярською владою відновилася в грудні м. р. підупала філія Т-ва у Пряшеві в характері самостійної центральної установи, ще від нового року поширює свої освітні читальні по всій Пряшівщині. Найбільше до цього культурно - освітного діла прикладає рук о. кан. Дюлай, що крім проводу в самому Товаристві та орґанізаційної праці піднявся ще читати реферати на просвітянські теми. У такій роботі і загалом у всій церковно-народній праці відчувається там найдошкульніше брак власного друкованого слова. Хоч годі було досі добитися на це дозволу влади, є однак надія, що незабаром і в тій ділянці вдасться жертвенним працівникам осягнути бажаний успіх.

(Вісти з Риму).

МІЛІТАРНА ПРОГРА ФРАНЦІЇ

Від часу здачі Франції багато писали знавці про недостачі й моральне заломання Франції, як держави й нації. Тому інтересно прочитати фахові завваги про мілітарну програ Франції в ґазеті Ню Йорк Герл-Трібюн, які написав офіцир генерального штабу французької армії. Його ймення на подано, але це не зменшає значіння статті. Отже його виводи такі:

З початком війни цілий світ відчував, що положення на французькому фронті критичне. Потім усе притихло й мало хто з посторонніх розумів це положення. Але знавці вже тоді завважили, що Франція не має подостатком літаків та що її повзи зроблені з лихого матеріялу. Франція була полишена своїй долі. Вона сховалася за лінію Мажіна й була певна себе. Не було грошей, лінії не скріплювали. Треба було вжити всюди цементу, цього не зроблено. Тому деякі місця лінії були слабі. Впродовж 8-ох місяців німецької позірної бездільности вояки здеморалізувалися. Вони діставали відпустки домів, ходили до театрів, збудованих для них на фронті, загалом вживали вигод. Цей час — це було властиве перемиря.

Коли прийшов німецький наїзд на Бельґію, французька команда мала неабиякий горіх до розкушення. Стояти на місці, чи йти на оборону Бельґії? Справа делікатна, мало кому врозуміла. Рішили йти на оборону Бельґії. Як вибиралися, ослабили фронт коло лінії Мажіна. Німці добре зрозуміли свою нагоду, бо ані один німецький літак не напав на ті французькі відділи, що маширували до Бельґії.

Повзи це властиво французький винахід з кінця минулої війни. Але Німці вживали їх масами, а Французи одинцем. Таксамо було з літаками. Крім того Французи не були заправлені до офензиви. Це їх згубило. Крім цього в Бельґії французька команда зробила помилку. Не знала, чи стануги коло Антверпії, чи боронитися над Шельдою. Бо не зпати було, чи боронити доступу до Франції, чи стримати Німців від походу на побережжя. Ця непевність відбилася на тактиці. Німецька армія має молодих командантів, які видумали нову тактику. Французькі команданти є зі старої школи, що вірили в успіх на підставі давнього пляну, тобто з кінця попередньої війни. Тепер це кожен бачить і розуміє, але запізно.

ТРОЦЬКИЙ УБИТИЙ ТОПІРЦЕМ

(Докінчення зі стор. 1)

Коли секретар хотів покликати лікарів виявилося, що вбийник знищив телефон.

Троцького взяли до шпиталю Зеленого Хреста, де спеціялісти зробити йому дві операції. Однак кров почала заливати мозок і Троцький слідуючого дня помер.

Перед операцією Троцький пробував говорити, сказав, що атентат є ділом ОГПУ (сталінської черезвичайки) і стратив притомність, якої більше не відзискав.

Убийник подав себе спершу за Бельґійця з Персії, назвав себе фальшивим прізвищем, сказав що знає мови англійську, французьку і російську, але пізніше признався, що є американським горожанином, зветься Френк Джексон а Троцького убив за те, що не погоджується з його політичними писаннями.

Директор мексиканської поліції висловив думку, що атентат є ділом заграничної руки.

Півбольшевицький уряд Мексика справив Троцькому державний похорон "у признанні його заслуг", а при катафальку стояли почесна сторожа з офіцерів мексиканської армії.

Совєтська преса повідомила про смерть Троцького тільки в трьох лінійках стверджуючи, що Троцький згинув з рук свого "симпатика".

НІМЦІ МАБУТЬ ЗАЛИШУТЬ ПЛЯН НАПАДУ НА АНҐЛІЮ

На думку авторитетних кругів в Анґлії можливість німецького нападу на Британійські Острови є щораз менша.

Цю опінію вони приписують тому фактові, що німецька повітряна фльота не потрапила здобути навіть тимчасової переваги над британійськими літаками. А від того залежить, чи Німцям удалося б висадити свої війська на англійськім побережжю.

Навіть коли б Німці збільшили сили воздушних нападів і кинули нараз 5,000—6,000 літаків, то й тоді британійська повітряна фльота є певна, що вона задержить перевагу.

У всякім разі Гітлер мусить діяти скоро, коли він думає про інвазію цього року. Від половини вересня море стає неспокійне і починаються бурі.

Та мимо того оборонці Анґлії не спускають ока і слідкують за кожним рухом німецького командування. Коли ж Гітлер залишить плян інвазії, тоді вдарить деінде, найпевніше проти Єгипту, спільно з Італійцями.

Гітлер здає собі справу, що як він лишить Анґлію в спокою через зиму, то на весні матиме до діла з повітряною фльотою сильнішою від німецької і з добре узброєною британійською армією, яка з весною буде спосібна перенести війну на континент.

Тому у військових кругах думають, що Гітлер вдарить на іншім терені цього року, а рівночасно буде бомбардувати Анґлію в надії, що знищить її індустріяльні й корабельні заведення.

Литва большевизується

Відомости, які надходять з Литви, вказують на те, що Совєти спішаться з большевизацією краю. Новий совєтський уряд проголосив неважність церковних шлюбів. Заявив, що визнає тільки цивільні шлюби. Сказано, що коли хто хоче брати шлюб ще в церкві, то це його особиста справа, яка не має ніякого законного значення. Рівно ж дозволено на розводи, які були передше недозволені, або дуже утруднені з огляду на те, що Литва католицький край і звязана конкордатом з Римом.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

СЕРПЕНЬ

27 В Міхея прор. Пер. м. Теод. П.
28 С **Успення Пр. Богородиці**
29 Ч Перен. Нерукотв. Образа
30 П Мирона мч.
31 С Флора й Лавра мч.

ВЕРЕСЕНЬ

1 Н **11 по С.** Андрея Страт. мч.
2 П Самуїла прор.
3 В Тадея ап., Васси мч.
4 С Агатоніка і ін. мч.
5 Ч Лупа мч.
6 П Евтиха сщм.
7 С Возвр. мощей ап. Вартоломея

8 Н **12 по С.** Адріяна і Наталії м.
9 П Пімена прп.
10 В Мойсея Мур., Августина
11 С **Усікн. Гол. Ів. Хр.** (на нед.)
12 Ч Александра і ін. патр.
13 П † Полож. пояса Пр. Богор.
14 С † Поч. р. церк. Симеона

НЕДІЛЯ 11-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Матея, зач. 77.

Сказав Господь цю притчу: Уподобилося царство небесне чоловікові царю, що захотів обчислитися зі своїми слугами. Коли ж почав обчислятися, привели до нього одного, що був йому винен десять тисяч талантів. А коли він не мав віддати, звелів його пан продати, і жінку і діти і все, що мав, і віддати. Тоді той слуга впав перед ним, кажучи: Потерпи мені, а все тобі віддам. І змилосердився пан над тим слугою, відпустив його і дарував йому довг. Як же вийшов той слуга, знайшов одного зі своїх товаришів, що був йому винен сто динарів, і вхопивши, дусив його, кожучи: Віддай, що ти винен. Тоді впав його товариш і благав його кажучи: Потерпи мені і все тобі віддам. Та він не хотів, а пішов і всадив його у вязницю, поки не віддасть довгу. Товариші його побачивши що сталося, були дуже огірчені й пішли і розказали свому панові все, що сталося. Тоді призвав його пан його і сказав йому: Слуго лукавий, увесь той довг я подарував тобі, бо ти благав мене. Чи ж не слід було тобі помилувати свого товариша, як і я тебе помилував? І розгнівався його пан і передав його мучителям, поки віддасть йому увесь довг. Так і Отець мій небесний учинить вам, коли не простите кожний свому братові від ваших сердець.

о. Ісидор Луб, ЧСВВ.

Віра одна, обряди ріжні

Перед приходом Христа увесь людський рід можна було поділити на дві, зовсім відмінні від себе частини: на Жидів, що вірили в одного правдивого Бога й осягали спасення через віру в будучого Месію, і на поган, що почитали всяких ідолів, цебто божків, та жиючи у справжній духовій темряві, йшли здебільша на вічне осудження.

I. Щоб зібрати ввесь людський рід в одне стадо і привести всіх до одної віри, що дає спасення, Бог, що бажає, щоб усі спаслися (I. Тим. 2, 4) звіщав людям свою волю через вибраних своїх: патріярхів і пророків, а в останні дні післав до них єдинородного свого Сина, щоб кожний, що увірить в Нього не згинув, а мав життя вічне (Євр. 1, 2; Йо. 3, 16). Цей прихід свій предсказував Христос між іншим також через свого пророка Ісаю оцими словами: "Прийду — каже Він — зібрати всі народи й язики, а вони прийдуть і побачуть мою славу. І положу на них знак і вишлю апоміж них тих, що будуть спасенні, до народів: до Тарсу, Африки й Лібії — до тих, що стріляють із лука; до Італії й до Греції та на далекі острови — до тих, що не чули про мене й не бачили моєї слави. І вони звіщатимуть народам мою славу та зберуть усіх братів зпоміж усіх язиків" (Ісая 66: 18-20).

А коли надійшов означений час, прийшов у світ і сам Христос Спаситель та переходив села, містечка й міста, розсіваючи скрізь насіння Божого слова. Як добрий дому Владика, посилав Він Жидів до свого виноградника та, як великий Цар, запрошував поган до свого дому на весілля. Для одних уладжував Він велику вечерю, а іншим запевнював дати неоцінений динар вічного щастя. Свої, проникаючі до глибини душі, науки скріпив Христос майже завсіди надзвичайними знаками-чудами, щоб так ще більше переконати людей та зібрати ввесь людський рід, подібний до заблуканих овець, в одне своє стадо.

Крім того вислав Він своїх Апостолів у світ, щоб проповідували Його святу Євангелію всьому сотворінню Мк. 16, 15). І справді пішли апостоли в світ, щоб виконати Його святу волю, так, що по всій землі розійшовся голос їх та аж до кінців вселенної валунали переконливі їхні слова (Мим. 10, 18).

Скрізь проповідували апостоли одного Бога, одного Христа та одне хрещення, себто проповідували одну й ту саму віру, а ті, що увірили в Христа через їхні слова, почали називати себе християнами та в сильній вірі і щирій любові злучилися разом, творячи одне містичне (таінственне) Христове тіло, так що головою того тіла є сам Христос, а всі, що увірили в Нього, є членами того тіла. І саме те має на думці св. Апостол Павло, коли каже: "І так ми многі є одне тіло в Христі, а для себе ми обопільно є членами" (Рим. 12, 5). Отже подібно, як у людини всі члени є у злуці з головою і кожний член тіла є у злуці з іншим членом, так теж і всі християни — коли хочуть жити в Христі і з Христом — мусять бути злучені (через одну й ту саму віру й щиру любов) не тільки зі своїм Головою, але також (як члени таінственного тіла Христового) з іншими членами того ж Христового тіла. Коротко кажучи, всі, що визнають ту саму Христову віру, є злучені, або зеднані з собою, бо належать до одного й того самого таінственного Христового тіла, що в ньому вони є членами, а Христос Головою.

II. І саме в цьому є те Зєдинення, або Унія. Досі ще є чимало таких: і між православними й між латинниками, що уважають Унію за якусь нову віру, посередню між вірою православного Сходу й вірою католицького Заходу, а унітів уважають за таких, що відступили від православя, але не злучилися з католицизмом, тому, що разом із католицькою вірою не приймили теж і латинського обряду. Тому православні бояться Унії між іншим тому, що бачать у ній перший крок до переходу на латинський обряд, а деякі латинники хотіли б бачити в цьому переході останній крок до "повної злуки" унітів з католицькою Церквою. Інакше кажучи, одні й другі не звертають уваги на віру, лиш на обряд і вважають східній обряд за те саме, що православє, а латинський обряд за те саме що й католицизм.... Отже в їхніх очах Унія це ані православя (бо нема в ній православної віри), ані католицизм (бо бракує" їй латинського обряду). Тому деякі православні думають, що стануть тільки тоді правдивими католиками, коли з католицькою вірою приймуть теж і латинський обряд, а деякі з нову латинники думають, що вони справді навернуть на католицьку віру тільки тих православних, що згодяться змінити свій дотеперішній східній обряд на латинський обряд.

Та треба знати, що як православні так теж і деякі католики латинського обряду дуже помиляються, коли мають таке поняття про Унію, або коли мішають віру з обрядом. Бо Унія, це не якась нова посередня віра, ані теж ніякий тільки місток до переходу на латинський обряд. Вже само слово "Унія" (злука, зединення) вказує, що під тією назвою треба розуміти однозгідність у вірі і злуку в любові усіх тих, що належать до правдивої Христової Церкви, цебто спільне визнання правдивої Христової віри — не зважаючи на різні, нераз дуже відмінні від себе, літургічні обряди!

Як відомо, різні є обряди в Христовій Церкві, а не тільки обряд греко-візантійський. Наприклад декотрі католики на Заході належать до обряду медіолянського (до нього належав навіть сам св. Отець Папа Пій XI), інші до ґаллікан ського (біля Ліону в Франції), ще інші до т. зв. мозарабського (в одній місцевості в Еспанії). А всі вони належать разом із латинниками до католицької Церкви й навіть нікому й на думку не приходить уважати їх за неповних католиків. На Сході є ще більше літурґічних обрядів. Є там наприклад обряд вірменський, в Єгипті обряд коптійський, а в Азії обряди: сирійський, маронітський і халдейський. Християни, що належать до тих різних обрядів, є одні зєдинені а другі незєдинені — залежно від того чи визнають або не визнають одну й ту саму віру, що її визнає Римська Церква. Отже можна належати до різних обрядів і при тім визнавати одну й ту саму віру, а можна також належати до того самого обряду, але не мати тої самої віри.

З того бачимо, що головна річ це віра, а не обряд, хоч і обряд, хоч і обряд треба шанувати і зберігати його, бо того домагається св. Церква. Ніколи одначе не треба мішати обряду з вірою. Бо й св. Апостол Павло каже: "Один Бог, одна віра, одне хрещення" (Єпес. 4, 5), а про обряд нічого не каже, тому, що віра мусить бути одна, а обряди можуть бути різні.

І саме тільки тому, що іншого обряду почали придержуватися християни на Сході а іншого на Заході, також і сама Христова Церква почала називатися на Сході — Східньою, а на Заході — Західньою, хоч, як на Сході, так і на Заході була одна й та сама віра.

І навіть годі собі подумати, щоб було інакше. Бо без віри, і то правдивої віри, неможливо є подобатися Богові (Євр. 11, 6). Христова віра мусить завсіди позістати — одна й та сама. Вона ніяк не може ані змінитися, ані змалітися — згідно зі словами самого Божественного Спасителя, що навіть і пекельні ворота не переможуть її (Мат. 16, 18). А обряди й обрядові звичаї можуть змінитися й справді, як свідчить про це історія, безумовно змінялися.

Тим то одну частину Христової Церкви почали називати грецькою, а другу латинською (або римською) не тому, наче б вони визнавали якусь іншу, відмінну й окрему віру, але тільки тому, що обидві вони мали свої, відмінні від себе, обряди, що їх завели подекуди самі Апостоли, а подекуди їхні Переємники (Наступники), св. Вітці.

III. І про те, цебто про колишню одність віри між Греками й Римлянами, між східніми й західніми — хоч вони мали свої відмінні обряди — розпитайте, коли сумніваєтеся. Розпитайте про давні дороги, що ними ходили Христові ісповідники в перших віках християнства. Та не розпитуйте про це ложних апостолів, що є підступними робітниками. Бо хоч вони прокидаються апостолами Христа, є одначе синами погибелі (порівняйте II. Кор. 13, 15). Але спитайте про це ваших вітців і вони звістять вам, спитайте предків ваших і вони скажуть вам (V кн. Мойс. 32, 7).

Спитайте передівсім св. Апостолів, що звіщали народам одну й ту саму віру, спитайте великих і святих Учителів Східньої Церкви, що зберігали й пояснювали ту святу віру. Спитайте своїх перших вселенських соборів, що відбулися на Сході. Спитайте наприкінці навіть самих византійських царів, котра то є добра й правдива дорога, що веде до вічного життя, та якими то вони ходили стежками й якими шляхами, щоб найти правдивий спокій для душ своїх.

І тоді всі вони однозгідно відповідять вам і неначе одними устами скажуть вам, що до вічної щасливости прямували шляхом одности у вірі з Римлянами, цебто з латинниками.

В День Папських Іменин

(Вісти з Риму.)

Напередодні памяти св. папи Євгена, приймив Св. Отець священний кардинальський збір, що устами свого кардинала-декана Бельмонте висловив йому з приводу іменин найбільшу пошану, синівську любов та найсердечніше привязання найвищих князів Церкви до Особи Христового Намісника.

Що каже Папа.

У своїй відповіді на таку мову віддання і надії Св. Отець вилив увесь біль свойого батьківського серця, що його безустанні змагання замирити світ не принесли бажаного овочу і не стримали розливу розбурханої воєнної стихії по нових областях Европи. Та почуття найвищої відповідальности за добро і справедливість приказує йому й тепер з вгляду на нові факти настоювати на обовязок людяного упорядковання життя на окупованих теренах. А любовю свойого батьківського серця обіймає він синів і дочок всіх народів і просить Всевишнього так очікуваної потіхи для їх тяжких терпінь.

"Занадто добре знані та видні нам — казав Св. Отець — духові та моральні небезпеки і покуси, що в цих бурливих днях більше ніж колинебудь загрожують засадам християнської віри і життя в душах. Розбурхана повінь нових і противорічних понять, вражінь та блудних напрямів пориває народні маси і втискається й у круги, що в спокійних часах даються просвічувати і рядити правдивими та мудрими засадами. Це накладає на християнську совість обовязок безнастанної пильної чуйности, щоб залишитися вірним свойому законові та покликанню. Попавши в крутіж випадків, люди часто натрапляють на небезпеку притемнення та ослаблення снаги думання і розсуджування справ за непомильним і чистим голосом божого закону. А всежтаки християнин, сильний і своїй вірі, непохитний у виконанні власного обовязку, якщо має бути готовий участвувати в подіях, завданнях і трудах дня, неменше має бути дбалий і готов відкинути блуди; і чимбільше зростає тьма безвіря та злого, тим відважніше і скоріше — навіть серед досвіду — має дати змогу заблестіти ясному світлові Христа, провідника заблуканних і керманича в повороті до того, що є духовне, дарма що так дуже забуте і занедбане. А як гордий дух безбожного матеріяліялізму поставить йому питання: Де твоя надія, то без страху за теперішнє і майбутнє відповість із праведними давних часів: Не кажіть так, бо ми сини святих і очікуємо життя, яке дасть Бог тим, що ніколи не зміняють своєї віри в нього .(Тов. 2, 17 - 16) Віра й вірність незмінна Богові — це основа надії християнських героїв, надії, що не зводить. І тим, що їх життєве щастя на їхніх очах лягло в розвалинах під напором воєнної бурі, і тим, що сто гнуть під тягарем непонятних терпінь зверхних та душевних, і страдницьким сьогоднішним братам перших визнавців Христа вказуємо ряди героїв і героїнь — давні й новітні — та кличемо з Апостолом народів: Браття, не сумуйте як ті, що не мають надії. (1 Сол. 4, 13.) У цьому місяці, посвяченому Божому Серцю одинокого Вчителя людства, Учителя тихости, яка перемагає кожну нелюдяну жорстокість, і покори, що не наступить на бідака в поросі, терпіння і пожертви, перенесені мужно тими, що до панциря віри долучують котвицю надії, віллють в них нову силу вже чистішу, щоб так з цієї землі, зрошеної терпіннями, виросла духовна міць, сильніша і тривкіша за словами досвіду, знаючи, що досвідчення вашої віри родить терпеливість. А терпеливість вершить діло. Через це — заввавжив св. Отець — терпеливість лучиться також зі сталою молитвою, як напоминає нас самий Божественний Спаситель. Не можемо отже перестати заохочувати всіх синів Церкви по цілій землі звертати безустовку мольби до Серця Божого Відкупителя, Царя Мира, щоб вилив ріки тихости та лагідности на народи, розпалені боротьбою, щоб стримав кроваві різні на полі бою і в запіллі, щоб дав провідникам держав великі думки поміркування і спокою, щоб ущухла жахлива борня і сумне нищення людського добробуту і між такими великими руїнами клалася стежка до храму правдивого миру, підписаного не ненавистю бажанням у серці та з цією молитвою на устах уділюємо з повноти нашого серця Апостольського благословення як запоруку ласки і небесного потішення".

Все гарне і велике в цій сердешній мові Батька християнської родини тоді, як все довкруги сумне і жахливе. Та найбільше до нашого серця промовляє оцей оклик Христового Намісника до страдницьких співбратів перших борців за віру в теперішних часах; бо це до нашої землі, пригнетеної насиллям новітньо го поганства, шле він свою заохоту словами Апостола народів: Браття, не сумуйте як ті, що надії не мають. І вказує джерело нашої всенародньої потіхи і сили: Христове серце, якому в цьому місяці за словами побожної нашої пісні: честь складає ввесь наш край, і його просить: люд вкраїнський ввіки Твій — в Серці люд сей заховай.

Архиєрейська Візитація

РОБЛІН, МАН., І ОКОЛИЦЯ!

В неділю рано, дня 8-го вересня, Їх Преосвященство Кир Василій Ладика відправлять о годині 10.30 Архиєрейську Службу Божу й посвятять новозбудовану церкву св. Михаїла, 8 миль на північ від Роблін, Ман.

На це величаве торжество запрошується всіх чесних громадян цілої околиці.

Прийдіть якнайчисленніше всі чесні громадяни, щоб спільно і гідно привитати такого великого й дорогого Гостя, що зволили завитати між нас.

о. Парох.

Архиєрейська візитація

В ШОРТДЕЙЛ, МАН.!

В неділю пополудні, о год. 5-ій, Їх Ексцеленція Кир Василій Ладика відвідають новозбудовану церковцю на Шортдейл, Ман. (коло п. Барана) і відправлять молебень до Серця Христового та виголосять проповідь.

Це перший раз ця околиця буде мати радість витати свого Архипастиря. Цей радісний день буде глибоко записаний у серцях вірних дітей греко-католицької Церкви.

Того дня рано буде співана Служба Божа, котру відправить нововисвячений священик о. І. Кристалович. По Службі Божій Обід і пікнік.

Приходіть усі і віддайте честь і пошану свому Архиєреєві.

о. Парох.

152 генералів у Франції пішло на пенсію згідно з рішеннями німецько - французького перемиря. Між ними є ґен. Бланшард, командант аліянтських армій в битві у Фляндрії і ґен. Прію, який хоробро обороняв відступ англійської і французької армії до Донкерки.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

СЕРПЕНЬ
28. **Успення Матері Божої —**
Торсбі
Менлі
Гей Лейк
ВЕРЕСЕНЬ
1. **Неділя 11-та по Сош. —**
Ню Брук
Коперник
8. **Неділя 12-та по Сош. —**
Парк Корт
Равнд Гил
15. **Неділя 13-та по Сош. —**
Чергил
Голден
21. **Різдво Матері Божої —**
Федора
Проспериті
Ледук
22. **Неділя 14-та по Сош. —**
Вох
Бойл
Калмер
27. **Воздвиження Чесного Хреста —**
Егремонт (храм)
Гей Лейк (храм)
Коперник
29. **Неділя 15-та по Сош., СВЯТОГО ЙОСАФАТА —**
ЕДМОНТОН, ПРАЗНИК.
BASILIAN FATHERS
0648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

СЕРПЕНЬ
28. Усп. Пр. Д. М. — Глендон, 9 година рано (празник).
28. Успення М. Божої — Редвей, празник, Айрон Ривер.
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя 11 по Сош. — Смокі Лейк св. Параскевії, Вильна
8. Неділя 12 по Сош. — Белліс, Куквил
15. Неділя 13 по Сош. — Ту Лейкс, Аншав
21. Різдво Пресв. Богородиці — Стрий (храм), Редвотер (храм)
22. Неділя 14 по Сош. — Спеллен, Редвей
27. Воздвиження Чесного Хреста — Давнінг (празник)
29. Неділя 15 по Сош. — Смокі Лейк св. Онуфрія, Глендон
BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

СЕРПЕНЬ
28. Успення М. Б. — Мічам.
о. Петро Криворучка,
304-4th Ave. North, Saskatoon.

СЕРПЕНЬ
28. Успення Пресв. Богородиці — Віденъ (празник)
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя 11 по Сош. — Сифтон
8. Неділя 12 по Сош. — Фішінг Ривер
15. Неділя 13 по Сош. — Мінк Ривер
21. Різдво Пр. Богородиці — Сифтон — Празник і Архиерейська Візитація. В годині 5 пополудні Архиерейська Візитація на Дріфтінг Ривер.
22. Неділя 14 по Сош. — Архиерейська Візитація на Венлав, а о годині 5 попол. Архиерейська Візитація на Грендвю фарми коло Бабинецьких.
27. Воздвиження Чесного Хреста — Тутзейд
29. Неділя 15 по Сош. — Грендвю (місто)
о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

СЕРПЕНЬ
28. Успення М. Б. — Куліш (храм), Савт Бей (храм).
о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

СЕРПЕНЬ
28. Успення Пр. Бог. — Дайсарт
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя — Бінфейт
8. Неділя — Ріджайна і Годжвил
15. Неділя — Кендіяк
21. Різдво Пр. Богор. — Дайсарт
22. Неділя — Ріджайна
27. Возд. Чесного Хреста — Ґренфел
29. Неділя — Киплінг
о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

СЕРПЕНЬ
28. Успеніє М. Б. — Куліш, Савт Бей.
о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

СЕРПЕНЬ
28. Успення Пр. Б. — коло Гаврилюка.
о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

СЕРПЕНЬ
28. Успення Пр. Богородиці — Мітпарк, празник.
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя — Принц Алберт
8. Неділя — Шіпмен
15. Неділя — Марлін
21. Субота Різдво Пр. Богородиці — Самбург
22. Неділя — Мітпарк
27. Пятниця — Чесного Хреста — Брукебі
29. Неділя — Ніпавін
Український Греко-Католицький Парохіяльний Уряд, Принс Алберт

СЕРПЕНЬ
28. **Успення Пр. Богородиці —**
Мирнам (празник)
Гилліярд місто (празник)
Стар (храм)
31. серпня — Плейн Лейк. Година 9.30 Служба Божа для школярів.
ВЕРЕСЕНЬ
1. **Неділя 11-та по св. Дусі —**
Скаро
Гилліярд
Елк Пойнт
Плейн Лейк
8. **Неділя 12-та по св. Дусі —**
Стар (Пено)
Чипмен
Вегревил
Новий Київ
Лойдминстер (місто)
15 **Неділя 13-та по св. Дусі —**
Москалики
Восток
Борщів
Вилингдон
Ренфурлі
21. **Різдво Пресв. Богородиці —**
Лішор (храм)
Краків
Іннісфрі Р. М. Б. (храм)
Чипмен (храм)
Енгел Лейк (храм)
22. **Неділя 14-та по св. Дусі —**
Делф
Івасюки
Тофілд
Вегревил
Моркемб
Дервент церква Вознесення
27. **Воздвиження Чесного Хреста —**
Скаро (храм)
Гилліярд
Іннісфрі Воздв. Чесного Хреста (храм)
Мирнам
29. **Неділя 15-та по св. Дусі —**
Дервент, церква св. Юра
BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

СЕРПЕНЬ
28. **Успення Пресв. Богородиці —** МкМони (катехизація дітей від 21 до 28)
ВЕРЕСЕНЬ
1. **Неділя 11 по Сош. —** Кенора, Ловленд
8. **Неділя 12 по Сош. —** Транскона, Лейдівуд
15. **Неділя 13 по Сош. —** Бовсежур, Кенора
21. **Різдво Пресв. Богородиці —** Транскона, Садлов (празник)
22. **Неділя 14 по Сош. —** Транскона, Правда (Бюті Парк Школа)
27. **Воздвиження Чесного Хреста —** Талберт, Гадашвил
29. **Неділя 15 по Сош. —** Кенора, Бровкенгид
BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя — Рама, Фостон (Отець з Йорктону).
8. Неділя — Курокі
15. Неділя — Бобулинці
21. Різдво Пресв. Богородиці — Доброводи (празник)
22. Неділя — Кизів.
27. Возд. Чесного Хреста — Понас Лейк
29. Неділя — Куликів.
Українська Католицька Місія, Рама, Саск.

СЕРПЕНЬ
28. Успення Пр. Б. — Антонівка (празник)
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя — Олеша
8. Неділя — Канора
15. Неділя — Бюкенан
21. Різдво Пр. Богор. — Василів
22. Неділя — Канора
27. Возд. Чес. Хреста — Роніміа
29. Неділя — Веригин
о. Петро Пасічник.
Канора, Саск.

СЕРПЕНЬ
28. Усп. М. Б. — Ешвил (празник)
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя — Давфин
8. Неділя — Архиерейська Служба Божа в Робліні.
8. Неділя — Шортдейл (коло Барана), год. 5-та пополудні Архиерейська Візитація і проповідь.
15. **Архиерейська Служба Божа і посвячення церкви в Гилберт Плейнс о 10 годині рано.**
15. Неділя — Ешвил, година 5 пополудні — **Архиерейська Візитація і проповідь.**
21. Різдво Пресв. Богородиці — Алоиза
22. Неділя — Келд
27. Воздв. Чесн. Хреста — Шел Ривер (храм)
29. Валей Ривер (фарми), Петлюра
о. А. Роборецький,
Box 64. Давфин, Ман., Тел. 118.

СЕРПЕНЬ
28. Успення Пресв. Богор. — Алвена фарми (празник)
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя 11 по Сош. — Гори
8. Неділя 12 по Сош. — Ланівці
о. Теодор Коцаба
Box 150. Алвена, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ
15. Неділя 13 по ССД. — Приймове
21. Різдво Пресв. Богородиці — Боднарі
22. Неділя 14 по ССД. — Алвена (фарми)
27. Воздвиження Чесного Хреста — Алвена (місто)
о. Теодор Коцаба.
Box 150. Алвена, Саск.

СЕРПЕНЬ
28. Середа, Успення Пр. Богородиці — Ст. Филипс (храм)
ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя — Арран
8. Неділя — Пелей
15. Неділя — Годсон Бей Джонкшен
21. Субота, Різдво Матері Божої — Вайт Біч (Сопов)
22. Неділя — Арран Весна
27. Пятниця, Чесного Хреста — Норквей
29. Неділя — Сван Плейн
о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ
1. Неділя — Григорів
8. Неділя — Чехів
15. Неділя — Ендевор
21. Різдво Пресв. Богородиці — Челен (в домі А. Рачкевича)
22. Неділя — Поркюпайн Плейн (місто)
27. Воздвиження Чесного Хреста — Прейрі Ривер
29. Неділя — Донкрест
Українська Греко-Католицька Місія в Прісвил, Саск.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Архиєрейська Візитація

(Доброводи, Саск.)

На неділю, 14 липня, 1940, Преосвященний наш Епископ Кир Василій Ладика призначили Архиєрейську Візитацію нашої парохії. Щоб гідно привитати нашого Владику ми приготовлялися кілька днів наперед.

В церкві приготовили гарний престіл для Владики, а при вїзді на церковну площу виставили привітальну праму з написом. Отець парох запросив сусідні парохії з процесією. Все приготоване. Ми всі тільки просили Всевишнього погоди на день великого торжества нашої парохії.

Врешті прийшла неділя. Люди зраненька зїздились до церкви, щоб заняти краще місце в церкві, щоб приглядатись краще чудовому обрядові нашої Архиєрейської Служби Божої. Троками приїхали процесії з сусідних церков. Їм на зустріч вийшла наша процесія з о. парохом на чолі.

Точно о годині 10 під церковну браму заїхало авто з Преосвященним Владикою. На привитання Архиєрея вийшла процесія й нарід. Кожний з цікавістю слідить за „Владикою. Недавній ще час, як були Владика попередньо в нас, а скільки зміни за тих пару літ. Постать Владики ще струнка як і давніше, але на лиці видно сліди праці. Зморщки на чолі багато глибші. Сідина зовсім покрила голову. Так це праця змінила нашого Владику, журба за спасення повірених безсмертних душ.

Преосвященний вбирають на себе мантію і мітру й благословлячи нарід окружені процесією підходять до церковних дверей. Тут після українського звичаю витає Владику хлібом і сіллю поважний віком чоловік, а парох передає ключі церковні на знак піддання й признання власти Епископа.

Грімке "Буди імя Господнє" і Епископ супроводжений парохом входить до церкви. Кожний хотів би побачити лице дорогого архиєрея, кожний хоче почути слова науки й потіхи з уст Архипастиря.

Почалася Служба Божа. Після Євангелії Всеч. о. М. Колодій, парох, привитав гарячими словами Владику. Взнесла молитва за найвищі добра всіх зібраних знов поплила перед престіл Всевишнього.

По скінченні Служби Божої Преосвященний Владика внесли многоліття Святішому Отцеві, Преосвященним нашим Владикам, всьому віруючому українському народові і всім присутнім.

Тепер Преосвященний, виголосили проповідь про значіння віри в цих тяжких часах, які нам приходиться переживати. Проповідь тривала понад годину, а нарід з захопленням слухав кожного слова свого Архипастиря.

Після проповіді був обхід з Найсвятішими Тайнами і благословення.

По скінченні богослужень відбувся спільний обід у парохіяльнім домі. Після обіду Владика довго ще розмовляли з людьми, випитуючи про їхні відносини, даючи неодному цінну пораду.

Та радісна хвиля гостини дорогого Владики кінчилася, бо їх кликав дальший обовязок відвідати й потішити ще других в інших околицях. Цього самого дня пополудні, в годині 5 пополудні відбулося архиєрейське посіщення церкви в Олеші, Саск. Та ця хвиля, яку ми переживали в часі Візитації нашого Архиєрея, глибокий знак витисне в нашій памяті. А в тяжких хвилинах життя цінні ради і вказівки Архиєрея будуть для нас світлом, яке в темних хвилинах нашого життя особистого чи народнього вкаже нам прямий шлях до осягнення нашої цілі.

Один з парохіян.

Драйден, Онт.

Це місто невелике. Цінне тим, що в нім є фабрика паперу. Положене 90 миль на схід від Кенори. Живе тут около 50 родин українських.

Хочу написати, що я та многі другі мали милу несподіванку на свято Преображення Г. Н. І. Х. Вже довго живу в Драйден, але ще ніколи не почувся так щасливо на душі, як того дня. Що то таке було? Мав я нагоду бути на своїй рідній Службі Божій. Вже два роки, як у нас була своя рідна відправа.

На 19-го серпня, то є на Преображення Господнє, загостив до нас Впр. о. Йосиф Сеньків ЧСВВ з Вінніпеґу й парох з Кенори.

Робітники, хоч працюють у фабриці ввесь день, а деякі вночі, то всі не жалували часу приготовити до відправи народній дім, котрий тому два роки збудували. Зробили престіл, жінки поприносили обруси, цвіти, одна жінка принесла гарний диван привезений зі Старого Краю, котрий помістили перед престолом. Все готове до богослуження.

Коли вже зближався поспішний потяг з Вінніпеґу, то вийшли люди привитати свого священика. Рано всі, котрі лиш знали, прийшли на богослуження. Коли священик прийшов, приступили многі до Св. Сповіді і св. Причастя.

Зрадів я, коли ми почали читати Службу Божу. Пригадався мені рідний край. Давно я чув слово Боже у рідній мові. О. Сеньків дав нам гарну науку, якими християнами ми повинні бути; хоч у нас церкви нема, то це не значить, що ми вже не маємо заховати неділі, та по християнськи жити.

По Службі Божій люди не виходили, а залишилися, щоб поговорити зі своїм священиком. Впр. о. Сеньків почав розмову, роздав дітям образочки на памятку.

Жінки принесли грушки та інші овочі до посвячення, роздали їх людям. Многим людям пригадався старий край та їхні звичаї.

О. Сеньків перебув з нами ще один день. Оглянув місто, відвідав багатьох людей по домах, познайомився з їх життям, і на нашу просьбу обіцяв приїхати при найближчій нагоді.

Так, — за все можна забути, але за Церкву, а ще за свою рідну тяжко забути.

Робітник.

Моркем, Алта.

В суботу, 17. серпня відбулося в греко-католицькій церкві в Моркем, вінчання учителя п. Николая Миськова з Моркем, з панною учителькою Катериною Голинською з Ту[illegible]. Звінчав молодят Всеч. о. Пасічник, ЧСВВ, а по шлюбі всі гості удалися до дому панства Стефана і Катерини Миськів на обід. По обіді о. Пасічник пожелав Молодятам веселого і щасливого життя і многоліття. Також відспівали многоліття родичам обох молодях.

На тій забаві також не забули про Українські Вісти. Збіркою занявся Павло Хміляр і зібрав $2.80. Гроші розділено по половині. Одну на Укр. Вісти, а одну на Світло.

* *

В неділю, 18. серпня була відправа а по відправі були збори про зміну календаря. Всі члени одноголосно пішли за зміною а слідуючий комітет підписав петицію: Демко Ковальчук, голова; Стефан Миськів секретар; Михайло Ковальчук і Филип Хміляр.

Справка з Ройкрофт, Алта.

В дописі під заголовком "День, який мило згадати", з 6. серпня, 1940, ч. 32, сторона 6-та, зайшла помилка, бо чистого доходу було 31 долар і 45 центів, а не 28 долярів, як було подано.

Також пропущено імя п. О. Дідухової, котра чи не найбільше напрацювалася в день пікніку, пришпилюючи відзнаки гостям на пікніковій площі, з чого прийшло 11 долярів з вільних датків, як також по скінченню колекти помагала в буфеті. За це пані Дідуховій складаємо щиру подяку.

Сивенький.

Осип Назарук.

Культура публичного виступу

(Докінчення).

5 До сильних перешкод референтові, хоч інакшого рода, належить також спізнювання. Воно буває двояке: а) Президія опізнює отворення сходин, б) люди спізнюються з приходом навіть на те спізнене отворення і приходять вже в часі виголошування реферату.

Ті два роди спізнювання це два шкідливі раки, що точать наше публичне життя. Про шкідливість тих двох раків можна багато писати. Та вистане згадати головне. Отже спізнювання з отворенням сходин це некультурність і неприличність передовсім з огляду на прелегента. Чим старший якийсь прелегент, або чим більший життєвий досвід він посідає, тим він звичайно більше зайнятий і має упорядкований день та й вечір, має відповідно розложений час на працю і сходини з ріжними людьми. І чим такий чоловік вартніший під углядом суспільним ((або як у нас кепсько говорять — "громадянським"), тим більше цінить він точність і для себе самого і для людей, яким він щось прирік зробити, чи сказати, чи порадити в означеній порі. Отже коли такий чоловік зобовязався виголосити реферат напр. від години 7—8 вечером, наприклад з тим, що його вповнили, що дискусії не буде, тоді він звичайно на год. 8.30 вже має нераз замовлені зустрічі з іншими людьми. Отже, коли він не може зачати реферату о годині 7, бо сходини, заповіджені на 7-му, зачинаються в годині 8 або й пів до девятої, тоді перед таким чоловіком стає така ділема: або о годині 8-ій забратися не виголосивши реферату, або не дотримати слова нераз цілому рядові людей, з якими мав умовлені сходини від год. 8.30 і далі. Як він зробить, так буде зле, бо в обидвох випадках наступає тоді дезорганізація публичного життя. В першім випадку наступає та дезорганізація тому, бо наші люди привичні до спізнювань мабуть від початку існування нашого племени, просто не можуть зрозуміти, "як референт може бути таким гоноровим", щоб взагалі не виголосити заповідженого реферату тільки тому, що вони "трохи" спізнилися. Тай тим вони знеохочуються до публичного життя (а знеохочування це одиноке мистецтво, яке наші люди опановують легко, гарно й основно). Коли ж референт не дотримає слова тим, що обіцяв з ними зійтися по рефераті, тоді вчить він неточности інших, себто ясніше кажучи, деморалізує їх. І себе позбавляє підстави боронитися успішно з неточністю в суспільности.

Та є ще інші важні аргументи, щоб отворити сходини в тім часі, коли отворення заповіджено. До головних належить те, що кожний чоловік має тільки якийсь засіб, що так скажу, наелектризувавши себе в цілі виконання означеної публичної праці. Коли мине пора, на яку референт наставив своє "наелектризування", а він його не може виладувати, тоді те психічне "наелектризування" зачинає в нім вітріти. Против того вітріння — ріжні в ріжних людях, отже мають ріжні наслідки. Думаю, що це вітрення одна з головних причин того, чому в нашому суспільстві такі рідкі визначні промовці, організатори, дискутанти і навіть поети та письменники.

Та це масове, що так скажу, опізнювання можна бодай зрозуміти, коли не можна його оправдати: воно у нас спокон вічне, бо ми нарід переважно хліборобський, у якого година чи дві не має значіння. Зате другий рід спізнювання вже навіть зрозуміти трудно: такий він дурний, поганий і шкідливий. Коли по спізненім шкірі живої людини. Щойно приблизно на годину отворені сходин, прелегент знервований очікуванням нарешті зачне промовляти, — аж тут двері рип-скрип! Входить достойник, голосно відсапне й розглядається. "А прошу, пане, є ще місце!" І зачинається вставання і сунення кріслами. Достойник сів і знов голосно відсапнув. Зібрані помалу втихомирюються.

Все те відбивається на напруженій увазі референта зовсім не інакше, як удари бука по шкірі живої людини. Щойно референт збере до купи свої думки, — знов: рип-скрип! Входить "дама", не проти ночі кажучи. Розуміється, починається ще більша розруха, шаркання ніг з окликами: "А прошу, пані добродійко, а тут, а там, а вступитися, а посуньтеся!" І знов центром уваги стає не те, що говорить, і має говорити прелегент, але та "дама", що замість інших виховувати до точности, ще сама руйнує порядок. І так на переміну йде нераз до самого кінця: то достойник входить то достойниця. І ні референтові не дають спокою ні людям. Це звичайно типи неймовірно пусті й зарозумілі, які нарочно спізняються, бо думають, що таке спізнювання і входження на очах усіх підносить їх повагу: диви, мовляв, який занятий чоловік, а таки ще прийшов бодай на кінці, щоб пошанувати (!) прелеґента своєю особою... А він його тим способом не шанує, тільки денервує і провокує, показуючи свою безсоромність.

Яка на те все рада? Є тільки одна: отвирати сходини точно в тій годині, на яку заповіджено, хоч би на салі були три слухачі. Розумний прелеґент тим не образиться, а навпаки матиме з того сатисфакцію, що вчить лінюхів і недбальців не лиш тим, що має сказати, але самим фактом точного початку свого виступу. Коли це введеться раз, другий, третій, 10-ий, тоді нарешті точність мусить увійти в життєву практику.

Наслідки того для піднесення вартости суспільности обчислити не дадуться. Але ті наслідки будуть згодом дуже значні і в публичнім і в приватнім житті наших людей.

Дискусія.

— Чоловік не повинен ніколи уступати.

— Як то ніколи?

— Ніколи, як він має рацію. Як не має рації, то що іншого, але як він має правду і таки уступає, то як його назвете?

— Ж[illegible]

З життя Українців у Параґваю

Живу в Параґваю вже повний місяць. Та не живу як фахова людина при варстаті, а кручуся як той циган на майдані в торговий день. Бо ж тут треба добре промишляти, щоб було що в рот узяти. Приїдеш до одної оселі, а тут люди живуть досить веселі, та не турбуються про твій приют. Приїдеш до другої — а й тут теж не сумно, але при тім кожному про тебе байдужно. Чи ти спав, чи ти їв, чи ти їхав чи пішки прийшов — про те тебе ніхто не питає, лиш кожен — знай, своє мудрує, як саме до доброти добитись. От і морока . . . думаєш собі. Чи ті люди не мають серця, чи забули про добре діло: "подорожнього в дім прийняти"? Ні! Так зле не є. В них є й серце і любов щира, лиш бракує їм часу до того діла.

Тут народ знає своє, по думці приповідки: "Куй залізо поки гаряче!" Кожен кує свою долю, бо доля людини одиниці, це доля всього народу. Сьогодні збереш, буде твоє, а продаси, тоді маєток є. Ось і ціла загадка безсердечности нашої еміграції. Це добра прикмета працьовитої української нації. Вона всюди посвячує всі свої сили на працю, всюди вичерпує своє зусилля, бо вона навчилась так з повною посвятою й завзяттям трудитись на своїй рідній землі. Так, земле моя, мати моя! В тобі я закохався, в тобі затоплю й серце моє. Не так з тими скарбами, що їх ти в собі криєш, як за тією красою, що нею ти пишаєшся по всій Україні. Дивись, земле моя, як твої діти розсипані по широких безкраїх просторах — гень далеко, як сирітки опущені, тиняються й шукають того хліба, що ним ти їх недавно кормила. Ох, земле моя рідна, сумно без тебе в чужині — сумно!

Наш народ жалібно працює на кавалок хліба. Під жаром тропічного підсоння змиває гіркий піт заплющене око невтомного трудовика на еміграції. Один збирає бавовну, чи братує табак; другий у склепі міряє збіжжя, інший двигає тягарі на великанські моторивози, а ще інший молотом ударяє жагучий від спеки камінь — торує залізничий шлях, що пігнався стрілою по параґвайських полях.

Приїзджаю в село. Осідок заселений переважно Українцями і зрідка (декуди) іншими народностями. Хатки порозміщувані по тутешньому звичаю у квадратних розмірах один від одного менш більш по 500 метрів. Подвіря позасаджувані овочевими деревцями, збоку зеленіє рядок побіч рядка плянтація "жерба-мате", а далі розляглись кущики рясної бавовни. Поміж тими плянтаціями денеде приправлена "роса" під кукурудзу, а тут і там наїжились обстрижені палочки мандьоки. Це все скарб нашого кольоніста, оброблений його власною рукою. Терен під управу переважно рівний, лісів тут мало.

Срічаюся з людиною середнього віку. З його лиця пробивається ввічливість та веселість. Загально вдоволений. Чого ж йому сумувати? Не бють, не карають, не переслідують і не підозрівають; рабувати не рабують і не завидують, звичайно, як на широкій, вільній землі. Хоч він і чужинець, але почувається як на своїм клаптику землі, спокійний і щасливий.

По кількох словах привітання розповідає мені, що тут народу з Галичини наплило вже багато, передовсім у той останній час, коли гнобили Українців наїзники на його рідну землю та не давали дихати на своїй пахучій ниві. Ціла кольонія навіть дуже простора, ділиться на багато відділів — секцій, а продовженням її це нові станиці, куди розсівся наш народ. Увесь той простір називають "Кармен дел Парана".

Мабуть зібрались тут співучі люди. Бо хто ж з Українців, що має серце повне краси й чару рідної пісні, не любить співати! Ах, та пісня, рідна пісня, що так очаровує людський дух, так бавить вона вухо милозвучним тоном! Вона й тепер здається, долітає на крилах мрій і туги, несеться просторами аж сюди з рідної хати. Хто почує її, той радіє до сльоз — така дорога нам вона! Чули ми її всі разом зібрані тут у той момент коли пишу про цей дорогий мому серцю спомин. День цей глибоко записався в моїй памяті й довго не затреться, бо склалось багато на той [illegible]

Вони мені розяснились аж тоді, коли прийшлось мені стрічати той день у кольонії Фрам. Народ приготовляється на приїзд українського священика, що мав прибути сюди з відправою до християн-католиків з Місіонес. Простора саля, що служить за тимчасовий читальняний дім, пристроєна, замаєна, попід стіни абставлена лавками, а в другім кінці виднієвдекорована сцена. Ага, це значить — буде ще щось крім Служби Божої.

Нарешті прибув священик, убрався в церковні ризи й вийшов до престола, що був відповідно приготований на сцені. Співають божественну літургію — зовсім так як у старому краю. Увесь народ співає повними грудьми, а було нас повніська саля. Я вже давно Служби Божої не чув, признаюся, як серце мені говорить — десять літ я католицької Служби Божої в українському обряді не чув і не бачив. Мабуть багато подібних до мене тут було, бо бачив я це вражіння по очах. Коли ж священик став загрівати людей до любови рідного обряду і звичаїв, та не падати у зневіру серед злиднів та невдач, коли нас і наших братів гноблять і переслідують, тоді ще більше народ зрадів. Серед сліз радости я стискав глибокий віддих, що рвався кликати: "Ми будемо стояти при своїй прадідній вірі, любитимемо до загину своє рідне, чого нас мати навчила." А вкінці я був свідком як народ після Служби Божої обіцяв будувати своїм дорібком церкву, щоб мав де молитись й виховувати серце, й дім Просвіти, де просвіщатиме розум. Здаю собі справу, що наш народ думає не лиш про добро дочасне, але й вічне, що потрібне для його душі й душ його поколінь. Це свідчить, що наш народ і на еміграції не затратить ще того переконання, що зачерпнув із скарбниці своїх попередників. Що заслугує на вартість — це треба любити і зберігати і наш народ це сповняє. А що далі?

Далі — зближається вечір і концерт! Ні! не концерт а значить, що сценічна вистава. Ділянка праці на полі освітнім не спить. Так. Є започаткований аматорський гурток, читальняне товариство ще не сформоване, але вже до того зближається. Виступають аматори, досить доладно схарактеризовані; правда, вони початкуючі, але ролі свої грають незгірше. Грають пєсу перекладену з російської мови під заголовком "Батраки" — невідомо хто переклав, але вона на теперішні часи вже на сцену зовсім не годиться. Чому інакшу не вибрали? Нема звідки дістати — жалуються актори. А ця звідки? З Арґентини дістали. Ну, тож і не дивно, бо по Арґентині теж подібні "твори" вештаються. Нема добірних книжок до сценічної вистави.

Наша Просвіта в Арґентині, хоч вважається за матірню на цілу Південну Америку, одначе не має таких речей, що виховували б молоде серце української дітвори та не псували б естетичного смаку дорослої людини. Чи доростаюча молодь заховає горизонт народнього почуття у світі прадідних традицій без виховної книжки та рідної історії?

На закінчення тієї вистави промовив священик пару слів похвали для такої працьовитої кольонії, звертаючи увагу на особу, що в тій ділянці веде ввесь провід. "Ви всі спільними силами в одному намірі працюєте, але особлива честь і признання належиться особі, що підняла на себе увесь труд, який радше відповідав би мужчинам, а не жінкам," — казав він. Ця жінка, справді ідейна людина, повна запалу й завзяття на освітній ниві. Всіма силами змагає, щоб якнайбільше та найскорше зорґанізувати нашу молодь під національним стягом. Це бувша учасниця й членка при Сільському Господарі в околицях Рогатина.

Після слова промови залунав грімко український гимн "Ще не вмерла Україна".

Декому й полинули сльози радости на згадку рідної, безталанної неньки України, а мені й заперся дух у грудях з туги за тією хвилиною, коли я співав ту пісню на рідній землі перед двадцять-двома роками з деякими змінами, але вповні весело: "Вже воскресла Україна"!

Коли ми ще раз заспіваємо її таксамо тут за морем, на еміґрації, та вже хочу її співати без змін, не раз — але безперестанку, аж склоню голову на вічний "упокій", а Неньці Україні на вічне Воскресення!

Евген Далекий.

Параґвай, Енкарнесіон,
7. липня, 1940.

Японія готовиться підпорядкувати під свою владу цілу Східню Азію

Японія, в довгоплянованім укладі заграничної політики, проголосила дня 1-го серпня, що вона виготовила програму нового порядку для "більшої Східньої Азії". В той новий порядок чи систему будуть включені: Японія, Хіни й Манчукуо як осереднє вогниво, та що Японія рішена здавити всякі спроби перешкод — матеріяльних чи духових, коли б які стали на шляху тих плянів.

Проголошення цієї політики було висловлене в загальних накресленнях. В ньому не було згадки про французьку Індо-Хіну ані про голяндські Східні Індії. Однак заздалегідь обмірковані стейтменти японського уряду не залишили сумніву, що Японія береться посягнути далеко поза південно-східню Азію для створення нових сфер інтересів під владою нового, пару тижнів тому сформованого кабінету, який поставив собі за ціль тісну співпрацю з армією й маринаркою та який рішився цілком перейти на сторону Німеччини й Італії.

"Першою метою правління буде", сказав урядовий речник, "замиритися з Хінами й розгосподарити край "повзявши далекойдучі кроки у зміні міждержавної ситуації, сформулювавши для тієї цілі конструктивні хоч і гнучкі міри."

В оцей спосіб висказана урядом думка розсвітлює становище японського правління під головуванням Фумімара Коное, яке підприйняло строго-націоналістичну політику, та вказує на те, що японський парлямент стане однопартійним і на фашистівських засадах.

Про нове становище японського правління перший висловився в парляменті капітан Юзуру Окума, речник маринарки. Він обговорив заборону Злучених Держав вивозити до Японії газоліну.

Про ту заборону Окума сказав так: "Під якою вимівкою ця заборона не відбувалася б, нема сумніву, що цей акт представляє собою ворожий супроти Японії крок, виміряний для економічного утиску цього краю і неприхильний для нього.

"Якщо Злучені Держави будуть далі вести таку лінію супроти нас, то вона напевно спричинить міждержавне напруження, хоч, можливо, Злучені Держави передумали цю справу, заки рішилися саме таку лінію повзяти."

Потім виложували програму нової японської політики другі головні міністри. В їхніх бесідах були заяви близької співпраці з державами осі (Німеччиною й Італією), нового порядку в "більшому Сході Азії", про те, що нове правління в скорому часі створить тверду державну структуру, яка буде в силі застосуватися до нових обставин внутрі і в міждержавних справах.

Загальне враження таке, що Японія рішилася стати панею всього Далекого Сходу, що вона всебільше наближується до Німеччини й Італії та щораз більше загострює своє відношення до країв, які мають у тій частині світу свої давно устатковані інтереси. З тих заяв можна легко догадатись, що Японія готовиться посягнути по посілости французькі й голяндські, власне по Індо-Хіну та голяндські Східні Індії — величезні простори на південному сході Азії.

З концентраційного табору в Онтеріо втік німецький воєнний полонений, корабельний ляйтнант Ґінтер Люренц. Виявилося, що він втік підземним тунелем, який попід дроти викопали полонені Німці. Третього дня його зловили в цивільнім одягу в Монтреалі, коли він переходив через міст. Пізнав його з опису державний полісмен.

ЩО СПРИЧИНЯЄ СИВІННЯ?

Що робити, щоб не сивіти? Як привернути сивому волоссю назад його природній колір, природним способом? Пишіть по безплатний обіжник:

HAIR & SCALP SPECIALTY (Dept. D)
10150-[illegible], Alta.

ПИВО
ЗАГОСТРЮЄ АПЕТИТ
ВІДБУДОВУЄ ЕНЕРҐІЮ
ТА ДОПОМАГАЄ
ТРАВЛЕННЮ

ЗАМОВТЕ СОБІ
ОДИН КЕЙС
СЬОГОДНІ

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.

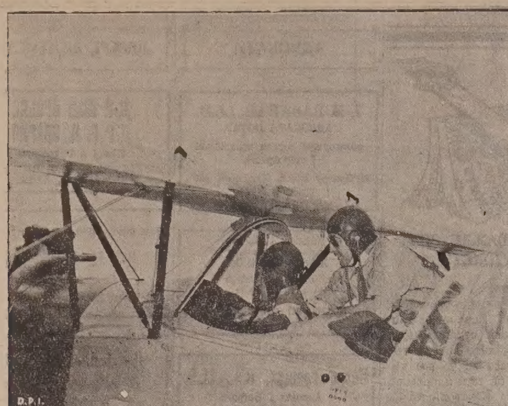

КРИЛА ІМПЕРІЇ.

Звуки літакових моторів з кожним днем голосніші понад Канадою, де імперіяльний плян' повітряного вишколу скоро починає здійснюватись. На образку бачимо, як летун-інструктор повчає молодого канадійського студента-добровольця перед першим летом.

Canadian Official Photograph from Director of Public Information.

СОБЛЮДИ ЗАПОВІДИ

"Чому докучаєте за бездільність американським Українцям? Щож вони мають робити під теперішню пору?" — питає читач. Це нагадує подію, описану в Біблії. Питає багатий молодець Христа: — "Учителю, що маю робити, щоб заслужити на вічне життя?" — Відповідає Христос: "Тримай приказання!"

"Які ж це пиказання?" — спитає після того неодин читач.

У відповідь на це передруковуємо новинку з Вашингтону. Вона в дослівнім перекладі така: "Молодь ще дальше заповнює велику частину кримінальних випадків, як про це звідомлює Федеральне Бюро Інвестигацій після перегляду рекордів за останніх 6 місяців. Відтиски пальців показують, що 17.6 відсотків арештованих це молодь нижче 21 літ життя. На кожних три особи арештованих за грабунок, є одна у віці менше ніж 21 літ життя, а кожен другий з тих, що поповнили влом, був малолітним. Більше ніж половини крадіжей автів' допустилися малолітні. Між 19-літньою молодю було більше арештів, ніж у всякій іншій групі. У перших 6 місяцях 1940 року між тою ґрупою, що не досягла 21 року життя, було 357 осіб арештованих за мордунство або вбивство, 1964 за грабіж, 1,796 за насильство, 8,228 за влом, а 14,685 за крадіж і споріднені проступки. В додатку молодь, що переступила 21 рік життя а недосягла 24 року, дала 15.7 відсотків всіх проступників. Разом молодь перед 25 роком життя дала 33.3 відсотків між усіми арештованими. "Загалом 53.7 відсотків арештованих за грабунок, 63.3 відсотків арештованих за влом і 73 відсотків арештованих за крадіж автомобілів — це молодь нижче 25 літ життя".

Перечитаймо уважно ці цифри ще раз. А кому важко зрозуміти ці рахунки, хай не стидається спитати свого сусіда що це є, або когонебудь попросити виснення.

Як так добре розчовпаємо це звідомлення, то не треба й багато пояснювати. Кожен свідомий чоловік сам собі решту доповнить. Від себе можемо сказати таке:

Коли молодь в Америці ще у віці перед 25 роком життя дає три четверті частини усіх арештованих за крадіж автомобілів, то яка будучність цього нашого краю, що його називаємо Америкою? З цієї молоді набирають до війська рекрута, набирають поліцію, набирають урядовців, набирають працівників умових та фізичних робітників до всяких підприємств та бюр. А серед того всього кожен хоче чистого прилюдного життя, хоче взірцевої господарки в краєвих, чи прилюдних установах, хоче досконалости в проводі. Звідки мають вийти всі ті "святі' люди, як 75 відсотків арештованих за крадіж це молодь у тому віці, що достарчає кандидатів на всі становища?

"Чи це наша вина?' — спитає читач української газети. — Ні, борони Боже! Це не вина американських Українців. Але це притока до застанови американським Українцям, що нам робити під теперішню пору. Старокраєві Українці, що прибули в Америку, мають добрі засади морального виховання дітей. Тому ці Українці повинні ці засади перещепити в свою власну, тут роджену дітвору. Нема що потурати дітям, мовляв, "Це Америка!" Навпаки, якраз тому, що це Америка, де кожен має велику свободу і де є нагода до злочину більша, ніж у старому краю, тому якраз у цій Америці є місце на українську систему виховання молоді. Ця система це дух правди, чесноти, роботячости, дух витривалости, самовідречення, посвяти, і т. д. Все те ми, старше покоління, перебули в старому краю. Тут, у прибраному краю ми обовязані перещіпити ці добрі засади в наших дітей. Тоді ми створимо не лише сильну свою громаду, але причинимося до скріплення й розбудови нашої нової батьківщини, Америки.

"Чи це патріотичне діло?" — спитає неодин. — Так, і то найважніше. Від цього залежить усе теперішне й майбутне української громади в Америці.

("Свобода").

Мідяна гора в Аризоні

По приготуваннях, що коштували 30 міліонів долярів, корпорація Фелпс - Додж приступила до перевожування правдивої мідяної гори коло Моренсі, у стейті Аризона. Ця гора є як не найбільшою то одною з найбільших резерв міді у Злучених Державах.

Вершок гори, коло 20 міліонів тон землі та каміння, вже знято й на верхо опинилось яких 300 міліонів мідяної руди. Властиве "добування" цеї руди назначено на 1 грудня.

Верства міді має бути 700 стіп груба, і як обчислено, в ній має бути 6,500,000,000 фунтів міді.

Знищення гори, щоб усунути земельне накриття міді, було цікавим видовищем. Величезні парові шуфлі три роки розгортали землю та каміння з вершка гори. Обчислено, що остаточно 460,000,000 тон землі та каміння треба буде пересунути, а це буде 10 міліонів тон більше, як при копанні Панамського Каналу. Тепер працюють при тім 1,300 людей.

Мідяна гора є частиною пасма гір, з яких на протязі останніх 50 літ зібрано приблизно 187,500,000 долярів майна в мінералах. Свого часу була думка, що це майно вже вичерпане.

НІМЦІ УСУВАЮТЬ З КРАКОВА 65,000 ЖИДІВ

Варшавський часопис "Варшавер Цайтунг" подав, що 65,000 жидів мусять опустити Краків до 15 серпня.

Краків має 225,000 населення. Часопис пише, що жидів проганяють на те, щоб з Кракова зробити "приличну" столицю для німецького ґенерал-ґубернатора.

НІМЕЦЬКИЙ ПОДАТОК У ПОЛЬЩІ

Декрет ради міністрів Німеччини наложив на населення Польщі новий 15% так званий "податок для соціяльного зрівнання", який мають заплатити німецькій державі, як доходовий податок, усі Поляки, що під Німцями, а також можуть наказати заплатити його й іншим національним ґрупам.

Під Поляками німецький уряд розуміє тих Поляків, що переживають у Польськім Ґубернаторстві.

РОТШІЛЬДИ ВТІКАЮТЬ ДО АМЕРИКИ

В Европі жили три лінії багатих жидівських міліонерів-банкирів, що звались Ротшільди. Були Ротшільди віденські, паризькі і лондонські. Ротшільди мали теж титули баронів. Яке значіння мали в світі барони Ротшільди свідчить те, що як бувший англійський король Едвард VIII, тепер князь Виндзору, зрікся престола, поїхав впрост з Лондону до Відня і замешкав як гість у барона Евгена Ротшільда аж поки не оженився з панею Симсон. Відколи Відень, а опісля Париж перейшов під владу німецьких націстів, Ротшільдам, тим найбільшим европейським міліонерам, пішло як з Петрового дня. Віденський Ротшільд видобувся якось з німецького арешту і приїхав до Злучених Держав. Тут тепер перебувають три Ротшільди: Евген, Роберт і Маврикій. Четвертий Ротшільд, Альфонс, приїхав недавно з жінкою, чотирьома дітьми, братаничем і сестрінкою до Канади й замешкав у Монтреалі. На гроші він іще досі багатий, бо певно ще за добрих часів переніс їх до Америки, одначе те що мав в Австрії або Парижі, пропало, бо націсти сконфіскували маєтки Ротшільдів.

За Австрії Ротшільди теж тішилися великими впливами і принимали в себе як гостей пануючих Габсбурґів. Цісареву Єлисавету вбив анархіст Люккені саме в хвилі, коли мала всісти на корабель на Женевськім озері, щоб відвідати баронову Ротшільд, що мешкала в прикрашеній віллі, по другім боці згаданого озера. До Злучених Держав приїхав недавно один Ротшільд, котрого жінка мала при собі всяких дорогоцінностей, зголошених митовим властям у висоті — $1,000,000.

НІМЦІ ВІДВЕЗЛИ ДІТЕЙ ЛЕОПОЛЬДА

Німецький літак відвіз до бельгійського короля Леопольда його троє дітей, що перебували в Португалії після упадку Франції. Оповістила про це німецька урядова новинкарська аґенція "Дінст авс Дойтшланд".

Дітей привіз літак до Бруселі, а відтак відвезено їх до королівської палати військовим автомобілем.

Діти короля є: наслідник престола 9-літній князь Бодуен, 12-літня княжна Йосифіна, і 6-літній князь Алберт.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ ФІЛЬМОВИХ АКТОРІВ

Майже всі фільмові актори в Галівуд, Джейм Ганей, Френшот Тон, Фредерик Марш, Джін Мюїр та інші, заперечили твердження комуністичного орґанізатора Джана Ліча, що вони належали до комуністичної партії і піддержували її грішми. Вони назвали це брехнею і провокацією.

Трудовий день комсомольця Федька Гуски

(Советський образець)

Зустрів я недавно свого давнього товариша — Федю Гуску. Сумний він та невеселий. Питаю:

— Чого, Федю, на життя так невесело дивишся?

Сів біля мене Федя, плюнув через губу (по давній звичці) та сумно-пресумно:

— Ех, братішка, умов для праці немає, затирають нас, кожен тобі пакость норовить підстроїти, бюром лякає, хуліганом узиває!

— . . . . Дома й то спокою тобі не дають, — казав далі Федя. — Прокинувся я вчора ранком, а мати ще снідати не зварила. І сказав я їй усього два слова: мовляв, мамашо, пора вам продукційність праці підвищити, пораєтесь біля печі років тридцять, а кваліфікації ні на копійку.

А вона й скипіла:

— Тобі й їсти не слід би давати, — бродиш, як барбос той, — як тебе в комсомолі тільки держать?!

— Киньте, — кажу, — мамашо, бухтіти. Не розумієте потреб сьогоднішнього дня, то й не сікайтесь; і організації не чіпайте — у мене нагрузка. А не дасьте снідати, сам у погріб піду й молока напюся.

Мати за чаплю та в опозицію:

— Я тобі голову розвалю!

І стало мені образливо, і подавсь я геть із хати. Іду собі вулицею, гульк — лежить проти двору баби Одарки собака — хвіст одкинула й очі заплющила.

Не інакше, — думаю, — як скажена, одвернись тільки, а вона тебе за ногу цап — і пропадай, Федько Гуско не на фронті революції, а в оточенні мирному.

Думаю — вбити треба, поки людей не поколошкала. Узяв каменюку й ахнув її — так вона й не тріпонулася.

Як вибігла тут баба, як заголосить:

— Та чи вона тебе чіпала? За що ти собаку безневинну погубив, барбос ти іродський?

Підступив я до неї та на вухо:

— В ДПУ хочеш? Ти бачила, як вона очима водила та як хвіст одкинула? Та вона в тебе самасшедча!

А вона мені:

— Сам ти самасшедчий!

Досадно мені стало — як ти її переконаєш? — повернувся й пішов до сельбуду.

— Слиш, пацан, — питаю піонера, — в сельбуді хто є?

А воно мені:

— Який я тобі пацан?!

Взяв я його за гузир однією рукою, а другою за вухо.

— Так ти, — кажу, — отак на питання старої гвардії відповідаєш? Та ти знаєш, гнидо аліментарна, може я за тебе страждав у революції. Ех ти, зміна ерундова!

Та керуючою рукою по задниці його, по задниці... Верещить воно, пручається. Пустив я його, а самому досадно: зміни путящої немає!

Зайшов у сельбуд, а там сидить Пріся. Я до неї, як товариш, а вона як заверещить та від мене.

Тоді я їй:

— Ех ти, міщанка, наскрізь прогнивша, може товариш на політичну тему хотів з тобою побалакати, а ти тікаєш. Міщанка ти!

Вийшов із сельбуду, і світ мені не милий.

А тут назустріч суне піп, та в новій рясі. Не витримав я . . . плюнув на його рясу та голосом, повним пролетарської зневаги:

— Ех ти, опіюм!

А він:

— Ви, товариш Федір Гуска, пообережніш, а то я за таку антирелігійну пропаганду жалітися буду.

А я йому:

— Цить, а то вмреш! За себе не ручаюсь...

І сумно мені, пресумно: опіюм, так би мовити, і той огризається.

Іду повз крамницю, а там очищену виставлено — так я з горя й хильнув. Та й подумати так: ну, не питиму я, не питимеш ти, а там третій пити не схоче. Питаю я тебе, хто ж тоді питиме? А випустили: збиток видимий державі.

Не пригадую я після того нічого — не стільки від горілки, як од горя.

А на другий день на бюро мене.

— А за що? За віщо?

Федько подивився на мене, шукаючи співчуття.

— Та воно, бач, Федю, не добре таки ти робиш, — промовив я.

Федько враз одсунувся од мене:

— Ах ти, угодовець! А ще товаришем звешся! Зачуха ти, а не товариш!

Я змовчав. Правду кажучи, боявся, щоб мій закадичний товариш Федір Гуска по вуху мене не дзенькнув.

Юрій Вухналь.
(советський письменник).

Будова землі

та зміни на ній протягом віків.

Учені здавна вже розсліджують будову землі. Що правда, до самої середини землі вони не прослідили її. Та все ж таки пізнали її доволі глибоко. Знаємо, що верхні шари землі складаються з легкого каміння, головно креміння та ріжних глин. Цей верхній шар рухомий, він "плаває" на другому шарі, що складається головно теж із креміння та з металю, що зветься маґнезій. Оба ці шари є осідком сил, які землетрусами та вибухами вульканів впливають на поверхню землі. Під цею, як на величину землі, доволі тонкою корою, є сірчані сполуки. Найтяжчі складовини землі, а саме сполуки ніклю й заліза творять ядро землі. Про сам осередок землі, як сказано вже, вчені можуть тільки здогадуватись. Вони кажуть, що наслідком великанського тиснення верхніх шарів важка маса земного ядра, хоч там страшенна горяч, може бути тільки напів пливка.

На своїй поверхні земля силою притягання увязнила атоми газів (повітря).

Кисень і водень (зн. два гази, що в злуці дають воду. В воді є двічи стільки водня як кисня) сполучені разом й по охолодженні згустилися в хмари, аж поки зливними дощами не впали на землю, де утворили перші моря. При охолоджуванні земля стягала свою кору й морщила верхній шар, що сціпенів і так повстали гори. Тяжчі частини верхнього шару тоді впали глибше в другий шар і творять тепер дна океанів і мор, а легші шари стремлять як гори.

Під впливом води й вітру та інших впливів поверхня землі безнастанно змінюється. Так наприклад південне побережжя Фінляндії за останніх 150 років піднеслося бодай на півтора метра. Старі пристані відсунулися через це від моря, виступили як земля й там люди мусіли будувати нові пристані на місцях, що їх перше заливало море. Зате ж Голяндія щораз більше обнижується й через те, як знаємо, Голяндці мусять вести безнастанну війну з морем та будувати сильні греблі (дайки). Як не так давно пересвідчилися вчені, цей верхній шар землі рухається й на боки й також викликує ріжні зміни. Декотрі вчені доказують навіть, що й части світу — Европа з Азією, Африка, Америка та Австралія пересуваються поволи.

Коли якісь гори морщаться, що очевидно відбувається дуже поволеньки, то це є причиною землетрусів. Про такі землетруси доносять часто з Японії, Месини та Сан Франциска. Вибухи вульканів (огнистих гір) викидають на верх землі з нутра її ляву (пливку гарячу масу) й ґази, та тепер ті вибухи дуже небагато впливають на зміну поверхні землі. Більші були ті впливи, коли ще земля була в розвитку. Куди більші зміни спричинює вода та вітер. Вода розпускає багато каміння, одні дуже поволи, а другі дуже скоро, як от сіль та вапно. Також дуже велика сила пливучої води в переношенню ціпких частин землі. Дунай, як обчислили, наносить у Чорне море 82 міліони тон намулу та понад 40 міліонів тон розпущених творив. (Щоб цей намул і ті розпущені творива вивезти назад із Чорного Моря, на це треба би 700 міліонів тягарових возів). Через таке наношення намулу неодно морське побережжя сильно змінюється. Також сила води робить великі зміни. Як каже приповідка: "Капля за каплею та й видовбе в твердій скелі діру." Вода протягом довгих століть неодну гору, не одну скелю підмила. Здавалося б, у морі вода стояча, спокійна, а й там приплив і відплив моря невпинно робить зміни в побережжі, там змиває його, а там знов засипає. Ось навіть лід і той змінює поверхню землі. Замерзла в щілинах скель вода розсаджує скелі. В ледову добу величезні гори леду обривали скелі й несли їх потім, як зачали топитися, далеко з півночі на південь.

А вітер переносить порохи та пісок з місця на місце й так теж, хоч уже менше як вода, причинюється до зміни поверхні землі.

Також рослини й звірята роздроблюють землю, рослини корінням а звірята (хробаки, комахи кертиці і т. п.) проверчують її та порпають.

Вкінці й люди в пошукуванні за вугіллям, сіллю, нафтою, управою поля й т. п. причинюються до цих змін.

Так наша земля на поверхні безнастанно змінюється, та для людського ока воно незамітне, бо наше життя коротке, щоб ми могли це завважувати.

Кутик Господині

ПРЕЗЕРВУВАННЯ ГОРОДИНИ

Вибір і підготовлення.

1. Виберіть свіжо зібрану городину.

2. Уникайте вживання брудної городини.

3. Презервуйте це того самого дня, оскільки це можливо.

4. Не вживайте зівялої зеленої городини (листя); наколи лиш трохи зівяла, покладіть до холодної води, доки знову приверне свою свіжість.

5. Обмийте городину щіткою, головно таку як буряки, моркву і т. д.

6. Презервуйте тільки малу кількість кожного разу, головно за гарячої погоди. Бо всі процеси презервовання городини треба переводити так швидко, як тільки можливо, щоб не зіпсути смаку, та щоб не витворилися шкідливі для здоровля кислини.

7. Підберіть городину по розміру, формі і степені дозрілости та кольору. Наколи городину краєтеся, всі кавальчики мають бути однакового розміру.

8. Всяка городина мусить бути опарена або варена (як було пояснено в попередній статті). По цім мусить бути охороджена. Опарювати таку городину як шпінат, листя буряків (столових) і деяку іншу, ліпше не в кипячій воді, але в парі, бо вода вимиває цінні складники. Накладайте ретельно до стерилізованих слоїків і додавайте по пів ложечки соли на кожний пайнт. Слоїки наповнюйте, щоб аж через вінця переливалося. Вживати треба кипячу воду. Далі робити таксамо, як було згадано минулого разу при презервуванні овочів.

ПРИПИСИ:

Шпінат. Презервуйте зараз по зібранні з городу. Всі ушкоджені частини усуньте. Обережно обмийте й варіть у парі на протязі 15 мінут. Охолодіть і туго зложіть до стерилізованих слоїків, подаючи пів ложечки соли на кожний пайнтовий слоїк. Залийте кипячою водою і стерилізуйте 2 години.

Фасоля (жовті й зелені стручки). Обмийте, усуньте кіньчики та волокна. Можете їх лишити цілими або й порізати на кавальчики, це як хочете. Варіть пять мінут, охолодіть і зложіть до стерилізованих слоїків, додаючи одну ложечку соли на квартовий слоїк. Залийте кипячою водою. Стерилізуйте три години одного дня, або по годині кожного наступного дня.

Горох. Надзвичайно важно, щоб горох до презервовання був молодий і вжитий не пізніше як пять годин по зібранні з городу. Варіть 5 мінут, охолодіть, зложіть до стерилізованих слоїків, додайте одну ложочку соли на кожну кварту слоїка й залийте кипячою водою. Не накладайте гороху дуже туго до слоїка, бо деякі зернята можуть тоді потріскати й рідина помутніє та набере неприємного вигляду. Стерилізуйте три години одного дня або по годині кожного наступного дня.

Кукурудза. Для успішного презервування кукурудзи потрібно дуже уважно набирати шульки. Бажано самий процес презервовання перевести не пізніше як пів години по зібранні, бо як буде довше лежати, багато її зіпсується вже презервованою. Все ж шульки можна й довше перетримувати в свіжім стані, наколи на шульках лишити лушпину та частину била рослини.

Кукурудзу треба збирати в такім стані, коли вона є дозрілою, але не перезрілою, бо тоді не буде мати смаку й тратить на поживности.

Перший спосіб: Столову (солодку) кукурудзу варіть з шульками пять мінут; охолодіть. Зріжте зернята тонким та гострим ножем і зложіть до стерилізованих слоїків. (Зернятка дещо розширюються в часі стерилізації, тому не накладайте дуже густо). Додайте пів ложечки соли на кожний пайнтовий слоїк. Залийте по вінця кипячою водою. Стерилізуйте 3 години, або годину кожного наступного дня (всього три дні).

При презервованні кукурудзи цим способом, порадно вживати тільки пайнтові слоїки, бо в більших неможливо осягнути доброї стерилізації.

Другий спосіб: Виберіть малі шульки одноманітного розміру й однакової зрілости. Пообрізуйте вершки наколи це потрібно, щоб вмістити їх до слоїків. Уникайте шульків з ушкодженими зернятками, бо вони замутнюють рідину в слоїку. Варіть десять мінут, потім охолодіть. Вкладайте тісно до стерилізованих слоїків з широкими шийками, навперемінно, то вершок до спід до гори. Додайте одну ложечку соли до кожного слоїка. Залийте кипячою водою аж по вінця. Стерилізуйте одну годину денно, протягом трьох днів.

Перед тим як брати до вжитку цю кукурудзу, огрійте її, тоді вона по такім другім варенні стає більш привабливою.

Червоні буряки. Виберіть лиш молоді бурячки однакового розміру й форми. Добре обмийте, обріжте вершки, лишаючи біля двох цалів довжини спинників листків; таксамо лишіть необрізаним довгий, головний корінь, щоб зберегти природний кольор. Варіть 50 мінут і обшкрабайте шкірку та решки листків. Зложіть тісно до стерилізованих слоїків, припасовуючи, щоб лишалося якнайменше порожнечі між ними. Додайте одну ложечку соли до кожного квартового слоїку. Залийте кипячою водою по вінця. Стерилізуйте одну годину.

Морква. Обмийте та обшкрябайте моркву. Варіть 5 мінут. Охолодіть і зложіть цілу або покраяну на однакові кавалки в стерилізовані слоїки. Додайте одну ложечку соли до кожного квартового слоїка і залийте кипячою водою по вінця. Стерилізуйте дві години.

Помідори. Виберіть середнього розміру помідори, однакового кольору та достиглости, обмийте й варіть доки шкірка зачне облуплюватися; охолодіть; обберіть шкірку й затверділі нарости біля хвостика та вершка. зложіть цілі в стерилізовані слоїки, залийте кипячим та процідженим соком з помідор, який приготовляється так: Великі та порепані помідори вариться доки цілком розваряться, потім проціджується, додавши одну ложечку соли до кожної кварти соку. Стерилізуйте 22 мінути. Помідори можна також покраяти тоді вони можуть бути тісніше зложені в слоїки. В цім випадку стерилізуйте 25 мінут. Якщо вкладаєте покраяні помідори, не треба їх доливати рідиною. Міжна нарешті й так накладати помідори: зложіть їх до стерилізованих слоїків, залийте кипячою водою й додавши одну ложечку соли на кварту, стерилізуйте 22 мінути.

Каляфіори. Обмийте й порозділюйте головки на однакові частинки. Намочіть в соленій воді на одну годину й повибирайте гусенки, наколи б які завважили. Варіть 5 мінут; охолодіть. Тісно вкладайте в стерилізовані слоїки. На кожну кварту додайте одну ложечку соли. Залийте кипячою водою по вінця. Стерилізуйте півтора години.

Гриби. Обмийте й почистіте. Як малі, накладайте цілі, як великі — покрайте. Варіть 5 мінут. Вийміть з кипячої води й раптом охолодіть. Зложіть у стерилізовані слоїки і залийте кипячою водою. Додайте одну ложечку соли на кожну кварту. Легко прикрутіть і стерилізуйте 90 мінут. Так можна презервувати всі їдомі гриби, або як їх ще називають "губи."

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж ґазів, акрів, фарми та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

WE WILL NOT BE UNDERSOLD

BARGAINS! Зодягніть Учнів у НОВЕ УБРАННЯ

Зодягніть у нас своїх хлопців і дівчат меншим коштом! Маємо також повний вибір гарних, тривалих і добрих шкільних приборів для кожного віку почінаючи з малих діток, що ходять до кіндерґартен аж до студентів вищих шкіл і колеґій. Зошити, оліцця, нотатники, чорнило та інші шкільні прибори по найнижчих цінах в Едмонтоні. Дістаньте в нас більше за менше грошей для себе і своєї рідні, для варстату або на фарму — все продаємо найдешевше. Переконайтесь про це сьогодні.

ХЛОПЯЧІ СВЯТОЧНІ СОРОЧКИ — Рег. 85c.
Тяжкий бродклот, вшиті по новім стилі з кишенькою на грудях. Розмір 11½ до 13½ 59c
(Хлопячий департамент, бейзмент)

СВЕТРИ ДЛЯ ДІВЧАТ — Рег. $2.29
Вовняні, пуловери або з ґудзиками на фронті. Довгі рукави, ріжні кольори, 6 до 14 літ.. 1.47
(2-а підлога)

СЛЕКС ДЛЯ ДІВЧАТ Рег. $1.19.
Тяжка синя матерія з червоним або білим тримованням. З закладками в долині. Розмір 6 до 14 літ 74c
(2-га підлога)

ПАНЧОХИ для ДІВЧАТ Рег. 39c.
Нитка в нитку. Пружковаті. Гарна бавовна. Подвійні на пальцях і пятах. Міра 6½ до 10. (2-га підл). Пара.. 17c

ХЛОПЯЧІ ГОЛФОВІ ПАНЧОХИ — Рег. 49c
Висока якість, до колін. Робровате ґачкування. Подвійні в пяті і пальцях. Міра 6 - 10½ 25c
(Хлоп. деп. бейзмент)

ХЛОПЯЧІ ШТАНИ ДЛЯ ШКОЛИ Рег. $2.49.
Кріпка матерія, гарно вшиті, в ріжних пасках і кратках. З доданим паском. Розмір 6 до 18 літ. За 1.47

СУКЕНКИ ДЛЯ ДІВЧАТ — Рег. 98c
Краї з кольоровими лямованнями. Льняна матерія і квітчастий принт. Кілька стилів до вибору. Не блякнуть. Розмір 6 до 14 літ. По ціні 79c
(2-га підлога).

ЗОШИТИ до писання оліцем для вправ. Спеціяльно 2 за 5c

ОЛІВЦІ HB мягкий графіт. Дозен по 6c

ARMY & NAVY DEPT. STORE
101st STREET, EDMONTON, ALBERTA

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Підчас забави в домі п-ва П. тарковних, в Ст. Майкл, Алта., котрій були всі швагри і тарeнький тато, зібрано на країнські Вісти $1.10
біркою зайнявся п. Г. Юр.

Підчас весільної забави для . Н. Миськового з панною К. одинською в домі п-ва Ст. иськового, Моркемб, на заклик п. П. Хміляра зібрано на кр. Вісти $1.40

Підчас забави-несподіванки ля панни Ксені Мазурик в На однім Домі в Едмонтоні, яка ула влаштована вступлення анни Мазурик в подружний тан, зібрано $1.00

лота С., Овкбенк, Ман. $1.00

Всім ласкавим зарядчикам і жертводавцям щира наша подяка.

Адміністрація.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Повідомляємо Шан. громадян, що в суботу, 31 серпня, о од. 8-ій вечером відбудеться амілійна забава для старших. В неділю, 1 вересня, о год. .30 вечером відбудеться предтавлення. Просимо всіх взяи численну участь у тих підриємствах.

Заряд.

0 річниця Братства св. Николая Відділу 9, в Кенорі, Онт.

Відділ 9 Українського Запомогового Братства св. о. Николая в Канаді десяткує свою десяту річницю в нелю, 1-го вересня, 1940 року. По лужбі Божій відправиться панахида покійних членів Братства, відтак уде спільний обід в салеру під ерквою, на котрий обовязком всіх ленів прибути і запросити своїх найомих і гостей, яких радо виемо. Братство оголосило тепер кампанію, що приймає в членство ратства без жадного вступного. омуж не скористати з цеї нагоди. ідділ 9 в Кенорі, Онт., кличе вас країнців греко-католиків стати членами нашого Братства Запомогового . о. Николая, яке має всякого роду забезпечення. Запрошуємо всіх енорців, а делегатів радо витаємо.

За заряд Відділу 9.

ОСТРІЛИВ ЧОЛОВІКА ЗАМІСТЬ ВОВКА

В саскачеванськім дистрикті ндевир вийшов фармер Джім жексон на фарму, щоб застрілити вовка. Та стрілив так ещасливо, що вовк утік а ку я трапила Петрика Фицпетика, який працював на сусідській фармі. Робітник тяжко анений.

Річниця заснування 3-го Відділу Братства св. Николая в Елмвуд

Повідомляємо членів і членкинь а також гостей з околиці Елмвуд і Іст Килдонан, що Українське Запомогове Братство св. Николая (3-ій відділ) устроює свою 10-ту річницю заснования відділу. Річниця відбудеться 2-го вересня, 1940, то є в День Праці (Лейбор Дей).

Порядок річниці: Рано о годині 10-ій — Служба Божа і панахида за покійних членів у церкві Пресв. Евхаристії; після того спільний обід у салі Читальні Просвіти (на розі Монтровз і Ват. Просимо чисенно прибути і звеличати річницю місцевого відділу.

Ілля Вороняк, голова,
Іван Пелехатий, писар.

СТРАШНЕ НЕЩАСТЯ УКРАЇНСЬКИХ АМАТОРІВ З ТОРОНТА

"Укр. Робітник" подає:

Аматорський гурток, що при греко-католицькій парохії при Беторст вулиці, вибрався троком до Кичинеру в Онтеріо, щоб там відіграти оперетку. Коло Ислингтон, на гостинці Дондес, трок перевернувся в рів і майже всі аматори, крім шофера Котика, зістали покалічені, деякі поважно. Найгірше однак покалічений диригент хору, режисер і дяк церкви, 40-літній Петро Петрушинський, що недавно вийшов із шпиталю по автомобілевім нещасливім припадку, де лікував зломану ногу.

Усіх аматорів, крім Петрушинського, було 9. Усі вони їхали на троку ззаду. Петрушинський їхав спереду, із шофером. Коли трок перевернувся, він головою врізав в переднє вікно трока й шкло порізало йому шию, вминаючи, нащастя, жили. Крім того Петрушинському потовкло праву руку.

Крім нього покалічило ще таких: 17-літню Ольгу Сотник (побита голова, глибока рана на тілі й зломана права нога; 19-літню Стеллу Чижишин (розбитий ніс і покалічене лице). Їх разом із Петрушинським оглянув д-р Стюарт із Міміко й переслав до шпиталю св. Иосифа в Торонті.

Д-р Ричардсон із Ислингтону оглянув таких покалічених: 35-літнього Івана Косара (має зломану кисть правої руки й сильно-покалічене чоло); 17-літнього Иосифа Джуґана (має глибокі рани на чолі й правім лиці); 22-літню паню Кройкл (?) (поранене праве око й зломана права рука); 20-літнього Івана Кучму (рани на чолі й лиці) і п-у М. Вербіцьку (потовчені плечі).

У торонтонськім шпиталі "Вестерн" лікарі оглянули таких покалічених: 40-літнього Андрея Бака (глибокі рани на чолі й сильно потовчене лице) й 12-літню Ганну Дворник (кілька малих ран на лиці й сильні потовчення).

Трок, що ним їхали нещасливі, зістав розбитий і все, що було на нім, порозкидало по рові.

Албертійський уряд скреслює людей з реліфу

Реліфне бюро албертійського уряду видало розпорядок до всіх муніципалів у провінції, що від 1. вересня провінціональний уряд не буде платити своєї частини грошей на реліф для жонатих мужчин (батьків родин) у віці 45 літ і нижче, які мають в родині не більше як двоє дітей, та для батьків родин від 45 до 60 літ, які мають не більше як одну дитину. Уряд відмовить реліфу також здоровим чужинцям."

Місто Едмонтон й інші муніципали в Алберті мабуть спротивляться такому зарядженню провінціонального уряду. Місто Едмонтон заявило, що провінція тим самим звалює весь тягар реліфу на місто. Існуючі закони кажуть, що реліф для потребуючих муситься давати.

Директор міського реліфного департаменту подав, що в місті є 5,000 душ на реліфі і розпорядок уряду Ейбергарта діткне з них 40%.

ДИКІ ПСИ НАПАДАЮТЬ НА ФАРМИ

Поважний неспокій серед фармерів в дистрикті Лойдминстер спричинили дикі альзатські пси. Тічні псів, по три й чотири, нападають на фарми і забирають кури, качки і гуси.

Звичайно вони нападають ночами але тепер стали нападати в білий день.

МЕДВЕДІ ОПАСЛІ И ЛІНИВІ

В лісах північної і північно-західної Алберти походжують медведі опаслі, як рідко котрого року. Медведі такі вдоволені, що як котрий побачить звірину або чоловіка, то тільки подивиться і йде в свою дорогу. Не було випадку, щоб медвідь кинувся на чоловіка. Таке розказують люди з тих сторін.

ЗНАЙШЛИ ЗАБЛУКАВШІ ДІТИ СЕРЕД НОЧІ

Більше як 50 людей шукали цілий день в албертійській околиці Лігал за 2 і 3-літніми дітьми, які відійшли з дому і пропали. Щойно по півночі знайдено їх в пшениці, миля від хати. Діти не спали й не плакали. І нічо лихого їм не сталося.

КОШТОВНА ЇЗДА АВТОМ

Якийсь громадянин мабуть під добрим гумором, збирався їхати з місточка Іннісфейл, в Алберті, до дому. Та сталося, що замість на фарму заїхав до ресторану і наробив шкоди, а собі видатку на $250. Таке то буває, як вчениться блуд.

ОСКАРЖЕНИЙ ЗА ВБИВСТВО

В Саскатуні поліція арештувала Джова Мошковського і переслухувала його в справі смерти 78-літнього Джана Келлі, який був смертельно побитий 18. липня у своїй хатині в Едмонтоні, при 98-ім стріті, і потім помер у шпиталі не відзискавши притомности. Напад мав рабунковий підклад. Вбийник не доглянув торбинки з $2,000 на землі біля вбитого й гроші лишилися.

Поліція формально оскаржила Мошковського у вбивстві. На днях перевезуть його до Едмонтону.

ПРИВЕРНУЛИ ЗІР ПО 52

Протестантський проповідник Дж. Гонтер з Кристал Сити в Манітобі, побачив світ у четвер перший раз по 52 роках.

Гонтерові допасовано т. зв. контактові сочки, які відомі були від 100 літ, але ґатунок сочок, які привернули зір 66-літньому старцеві, удосконалено кілька літ тому.

Коли Гонтер перший раз побачив, сказав урадуваний: Я забув як виглядає людська істота.

МОРОЗ НА ПРЕРІЇ

В ночі з четверга на пятницю в Саскачевані впала температура місцями нижче точки мерзнення, однак — кажуть — великої шкоди нема.

В Кемсак, 225 миль на північний схід від Саскатуну, і в Сван Ривер у Манітобі, 293 миль на північний захід від Вінніпегу, термометер впав до 24 степенів. Температура нижче зера була також довкола Саскатуну.

ПРОЗРІВ ПІДЧАС АЛЯРМУ

З Гановер, у Німеччині, доносять, що підчас алярму про летунський налет, виносили з кімнати сліпого чоловіка, що підчас поспіху вдарив себе сильно головою в ліжко. Чоловік той, як рано пробудився, завважив, що бачить на праве око. Удар у голову повернув йому зір, що сталося наслідком певного нервового потрясення.

ВЖЕ ПОГУБИЛИ РЕЕСТРАЦІЙНІ КАРТКИ

Хоч без реєстраційної картки можна набавити собі клопоту з поліцією і стратити заняття, то вже знайшлося в Едмонтоні споре число людей, які на другий день по реєстрації погубили картки і звернулися за дуплікатами.

Реґістрар їм відповів, що дуплікат може видати лише доміньяльний статистичний уряд в Оттаві. Коли хто буде писати туди за дуплікатом, нехай подасть своє імя і прізвище, назву і число виборчого округа в якому зареєструвався, і число реєстраційної стації.

ГРІМ УБИВ ЧЕРЕДУ ХУДОБИ В ОНТЕРІЮ

Фармер Морис Бродій, коло онтерійського місточка Мавнт Драйджес, пішов пригнати з пасовища 25 штук худоби, бо зближалася буря. Та вже не поспів і рішився перечекати бурю з худобою під деревом. Вдарив грім в дерево і від одного грому згинули всі 25 штук худоби вартости $1,400. Фармер вийшов цілий.

МОСКОВСЬКА ШПІОНАЖА В АНГЛІЇ

В Лондоні розпочалася велика судова розправа проти шпіонів Ганни Волкової, доньки бувшого російського адмірала, та Тайлера Кента, бувшого урядовця американського посольства в Москві, а потім у Лондоні, де він деякий час завідував справою шифрів. Суд відбувається при зачинених дверях.

БАГАТО МОЛОКА

В Злучених Державах випродуковано минулого року 47 білліонів кварт коровячого молока. Це така велика скількість, що якби те молоко позливати в квартові пляшки і повставляти їх на найбільшім поясі, то є рівнику довкола землі, то цей пояс оперезав би землю довкола тридцять разів.

Помер Валтер Крайслер

В Лонґ Айленд, у Злучених Державах помер у 65 році життя автомобілевий маґнат Валтер Крайслер. Походив він з убогої родини залізничого машиніста. Мав уроджену склонність до механіки. Працював у ріжних механічних робітнях, поки не рішився купити за $5,000 автомобіля. Задовжившись при купні, він усе таки на тім не стратив. Бо зараз розібрав автомобіль до останньої частини й назад його зложив. Це був початок його автомобілевої карієри. Скоро потім він заложив власну робітню автомобілів. По кількох десятках років він став власником величезних фабрик. У Ню Йорку побудовано в його імені великий хмародер.

ПРОДАЖА И ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton.
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінґгавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

ЗРІВНОВАЖТЕ СВІЙ БУДЖЕТ!

Дорога Пані:
Осінь і зима означають також нові черевики для Івася й нові сукенки для Олесі. Можливо ви вже тепер журитеся як те все дістати. Та на те й одержали ви новий 422-сторінковий Катальоґ ІТОНА. Розгляньте в ньому величезну ріжнородність товарів по цінах, що відповідають вашій кишені.

З поважанням,
T. EATON Co. LIMITED
Winnipeg Canada

П. S. Якщо ви ще не одержали нашого катальоґу, напишіть негайно до Вінніпеґу, а ми вишлемо вам.

ГУМОР

Поет

— Пане редактор, чи ви помістили мій вірш?
Так, пане Джовнс.
— Чи з ваших читачів вже хто обізвався про мою працю?
— Так. Один, що таксамо називається Джан Джовнс як ви, прислав заяву до газети, що то не він написав той вірш.

Музика.

— Тату, як тобі подобається моя гра на фортепяні?
— Я волів би, Марусю, щоб ти грала на скрипці.
— Чому?
— Бо скрипку можна викинути крізь вікно, а фортепян годі.

Страшний світ

— Який то страшний, зіпсутий світ! Якийсь бом дав мені фальшиву 5-долярівку.
— Покажи.
— Вже не маю. Я зміняв її в ресторані, як платив вечерю.

Писателі.

— Та ж тебе сватав той гарний поет, а ти віддалась за старого дідугана!
— Говори! Поет пише вірші а мій дідуган пише чеки!

Перед театром.

— Як ви, добродію, пяні хочете йти на концерт?
— Пане ласкавий, як би я був тверезий, то я ніколи не пішов би на ваш концерт.

В лікаря.

— Добрий день.
— Як маєтесь, пане Пампушинський! Легше вам?
— Все гаразд, тільки те віддихання мучить мене.
— Не журіться, ми і з вашим віддиханням скоро скінчимо.

Дома.

— Мамо, ми хочемо йти до цирку.
— Йти до цирку? Чого йти до цирку, коли тітка й бабця приходять у гості?!

У Москві.
(Совєтський жарт).

— Ти коли приходиш на собраніє?
— Або вже пізно?
— Да, ми вже шість годин балакаємо і за пів години скінчимо. Ти 6 годин спізнився, Ванька!
— Ні, я пів години прийшов заскоро.

На вулиці.

— Що то за чоловік, цей, що йде?
— Отой? Або що?
— Він мене назвав дурнем.
— Я його не знаю. Але видно, розумний чоловік.

Тато й син.

— Славку, то ти вже куриш папіроси?
— Т-т-т-т...
— Так, чи ні?
— Та-та-так, курю.
— Ну, то кури Роллі, і давай мені купони, бо купимо мамі щось на Крисмес презент.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

26. серпня, 1940.

Овес —	
Но. 2. С. В.	14
Но. 3. С. В.	12
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	16
Но. 2 С. В.	16
Но. 3 С. В.	15
Жито —	
Но. 2 С. В.	22
Но. 3 С. В.	17

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	575—650
Звичайні	425—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	625—700
Звичайні до середніх	525—600
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	275—375
Буґаї	350—500
Годівник —	
Добрі	550—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	700—750
Інші вдолину від	600
Свині —	
Бейкони	7.95
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А.	18
Середні А.	16
Ґрейд Б.	11
Ґрейд С.	6—7
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний Ґрейд	17
Но. 1	15
Но. 2	11
Без ґрейду	6

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

26. серпня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	72
Но. 2 Нортерн	69
Но. 3 Нортерн	65
Но. 4 Нортерн	63
Но. 5 Нортерн	59
Но. 6 Нортерн	57
Фід	53
Трек	71
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-гранний	33
Но. 1 С. В., 2-гранний	38
Овес —	
Но. 2. С. В.	28
Но. 3. С. В.	26
Жито —	
Но. 2 С. В.	41
Но. 3 С. В.	36
Лен —	
Но. 1 С. В.	138
Но. 2 С. В.	127
Но. 3 С. В.	119

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тяґарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕГАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Тел.: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D. M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING
EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРГ
Пересвітлення промінями Рентгена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Доміньяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

10024 - 101St STREET
Near the Journal — EDMONTON

ПИТАЙТЕ ЗА —
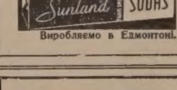

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня
Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже уміркованих цінах.
WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

МАЮ НА ПРОДАЖ
Пять гарно оправлених річників "Українських Вістей" за роки 1931 - 35, які продам по дуже уміркованій ціні. Прошу зголошуватися на адресу Українських Вістей.
UKRAINIAN NEWS
10012-109th Street, Edmonton, Alta.